

PŘÍLOHY ZÁVĚREČNÉ EVALUAČNÍ ZPRÁVY – EVET DATA BAH

- 1/ Shrnutí zprávy v anglickém jazyce
- 2/ Seznam a vysvětlení použitých zkratk
- 3/ Intervenční logiky hodnocených projektů
- 4/ Seznam prostudovaných dokumentů, příp. též dřívějších evaluačních zpráv v dané tématice a odborné literatury, relevantní internetové odkazy
- 5/ Seznam interview (přehled klíčových respondentů)
- 6/ Otázky individuálních/skupinových rozhovorů s klíčovými respondenty
- 7/ Využité dotazníky, okruhy pokládaných otázek
- 8/ Analýzy výsledků průzkumů, dotazníkových šetření, shrnutí zásadních výsledků rozhovorů, faktická zjištění
- 9/ Vyhodnocení jednotlivých průřezových principů dle nástrojů certifikované metodiky evaluace průřezových principů ZRS ČR
- 10/ Předběžné výsledky monitorovacího šetření společnosti Royal HaskoningDHV
- 11/ Zadávací podmínky (*Terms of Reference*)
- 12/ Výběr fotografií
- 13/ Prezentace výsledků evaluace (z debriefingu či závěrečné prezentace na MZV)
- 14/ Tabulka vypořádání připomínek referenční skupiny
- 15/ Checklist povinných náležitostí evaluační zakázky

PŘÍLOHA 1 - SHRNUÍ ZPRÁVY V ANGLICKÉM JAZYCE

Summary

Purpose of the evaluation

The main purpose of the evaluation, commissioned by the Ministry of Foreign Affairs, is to obtain an independent evaluation of four foreign development cooperation projects of the Czech Republic in Bosnia and Herzegovina (hereinafter referred to as BaH) aimed at the transmission of European standards and standards in the technical and commercial fields (metrology, construction), and one project in the agriculture sector. The emphasis of evaluation is on impacts and sustainability, given that the conclusions and recommendations of the evaluation will be highly relevant for the further identification and implementation of projects in the thematic area of the Czech Development Strategy focused on Good Governance in the program period 2018-2023.

Brief description of the interventions evaluated and their context

The target country of the project was Bosnia and Herzegovina, as the priority program country of the Czech development cooperation. Bosnia and Herzegovina has long been struggling with a post-conflict transformation. In February 2016, the country applied for admission to the EU, but progress on integration is slow. The Czech Republic's development activities in BaH were governed by the Development Cooperation Program in BaH in 2011-2017. This program document focused on the Czech development cooperation in removing obstacles in the direction of BaH to the EU. On this path, the following priority sectors have been defined: agriculture; environmental protection; water supply and sanitation; government and civil society; energy and health. An important added value of the Czech Republic in implementing the FTA is its "experience with transformation processes and integration into the EU".

The following projects were evaluated:

Project title	Years	Amount spent by CDA (in CZK)	Sector	Brief description
1/ Support of application of free movement of goods principles and increasing safety of products placed on the market in Bosnia and Herzegovina	2012 – 2013 (extended 2014)	5.92 mil.	State administration and civil society	Increased capacity of selected testing laboratories, training of representatives of the state administration and testing laboratory experts in the application of new procedures in the testing laboratories, support for the implementation of new testing procedures at all levels of the state administration.
2/ Support of capacities of the Institute for Standardization of Bosnia and Herzegovina in the area of implementation of EUROCODES	2014 – 2017 (extended 2018)	9.16 mil.	State administration and civil society	Support of the Institute for Standardization of Bosnia and Herzegovina's Institute for Implementation, Translation, Preparation and Preparation of National Policy Annexes for the design of building structures - EUROCODES.
3/ Expansion of capacity of the Metrology Institute of Bosnia and Herzegovina	2014 - 2016	17.33 mil.	State administration and civil society	Support of laboratories capable of performing metrological measurements in the given field and with given parameters, including adequate training of operators,

				implementation of the international interlaboratory comparison
4/ Institutional support for control and certification of plant material	2013 – 2016 (extended 2018)	10.07 mil.	Agriculture	Establishment of a system of official control and certification of plant material and its use to improve access to the EU market.

The defined objective of projects in selected sectors was to strengthen the capacity of public administration institutions in BaH and thereby support the country's preparation for EU accession, with a view to improving market conditions, including increasing trade and consumer protection in the country. The subject of the support was human resources, technical and organizational background of institutions and procedural and legislative changes in selected sectors. The projects were implemented by Czech institutions in cooperation with local partner organizations. Target groups were mostly institutions themselves, but other target groups also benefited from project interventions.

Identification of the evaluation team

The evaluation was prepared by the evaluation team of EvetData, z. s.

The members of the evaluation team are: **Eva Kubickova** - Chief Assessor, **Selma Porobić** – Assessor, **Lenka Divoká** – Methodologist, **Jan Říkovský** – Evaluator, **Milan Aujesky** - technical expert - metrology, standardization, **Samir Dolarević** - local technical expert – construction, **Ismeta Ćorić** - Local Technical Expert - Plant Material.

The most important findings and conclusions

Relevance differs from **low to high** by project. Overall, the relevance of the Czech Development Cooperation was assessed as high, to which has contributed to the high level of involvement of target groups in identifying needs and the objectives of supported projects (except for project 1). Relevance of project activities is rather high and in most cases corresponds to defined goals. Projects 2 and 4 did not fully reflect the need for political support / policy-making for full or timely achievement of the project goals.

Efficiency of projects is **quite high**. The cost-effectiveness of projects is high in terms of investment and results. Unplanned outputs (digitization of hydrometeorological data, support for plant cultivation) were also achieved within the planned implementation costs. The efficiency of projects in terms of realized activities and achieved outputs and objectives is evaluated as relatively high to high.

Examples of good practice were identified in (1) effective communication of Czech experts with local partner organizations based on personal approach, consideration of local ways of communication and understanding of the political context of institutional functioning, (2) high degree of support and flexibility of Czech experts to overcome operational and organizational problems implementation of interventions, (3) access of Czech implementers towards achievable/real changes at lower system levels rather than changes at the level of national legislation for which (yet uncertain) political support is, (4) practically oriented training and field training.

Effectiveness varies from **quite low to high** by project. The effectiveness of the project in relation to the objectives achieved differs from the relatively low (project 1) to the very high (projects 3 and 4) and is mainly related to the accuracy of the objectives set in the logical frameworks of the projects. The effectiveness of intervention in meeting the needs of target groups (supported by staff and institutions) was high. Employees who were trained and supported by experts from Czech implementers were very satisfied with the acquired knowledge and skills and with subsequent methodological support. In addition, supported institutions have positively evaluated the equipment provided and the created organizational

facilities to improve the quality of services in their area of competence (except for two laboratories under Project 1). Project interventions have significantly increased the capacity of the institutions supported (IMBiH, BAS, PHPA) and other cooperating entities (hydrometeorological stations, inspectorates, plant material producers) and the quality of their services.

Project impacts also differ from **low to high**. Although some projects did not achieve the planned objectives, the overall impacts are assessed as high in view of the significant increase in the capacities of important public administration institutions, the consequent increase in public administration efficiency and a measurable shift in the institutional and market preparation of BaH for EU accession in the context of a long-lasting, complicated and fragmented system of public administration and political system in BaH. Overall, the impacts of project interventions are assessed as high taking into account the available sources of information within a short timeframe from the end of the projects and taking into account the likely development of the benefits of projects in the supported areas of the sectors. In the case of Project 1, impacts are assessed as low, because the project results have little effect on the reduction of barriers to exports.

Project interventions also had some impacts on groups outside the direct target group - IMBiH customers, end users of IMBiH clients (eg. gas stations), hydrometeorological plants, students, who worked on data processing to create interactive maps, TC members producers and purchasers of plant propagating material.

Sustainability is **quite high**. Sustainability is assessed as high for projects 2, 3 and 4, in which project outputs and outputs are actively used by target groups (staff, supported by institutions). For project 1, the sustainability of the results is rather high for IMK RS/IUGERS and Tehnoinspekt laboratories, and low for the remaining two laboratories. The projects had a **quite high impact on some cross-cutting criteria (good governance, the environment, gender equality)** and **quite low on the principle of human rights**.

Sectoral Findings

The goals of the projects focused on capacity building of selected institutions with the potential to influence the system within selected sectors. These institutions were not necessarily at the highest level of public administration (policy-making). In many cases, therefore, it was about capacity building "from below". This approach was considered to be beneficial in improving public administration in post-conflict societies. This increases the likelihood of success for initiatives in the area of policy-making / sustainability.

The focus of projects is assessed as successful based on a combination of several factors: (1) the identification of institutions in BaH that had some existing capacity but required very specific support from experts, (2) at the same time these institutions play a very important role in the public administration infrastructure and in the preparation for the EU accession (3) the selection of Czech implementers with a significant capacity of experts and experience in development / cooperation with BaH, (4) the sharing of a certain historical and cultural tradition.

Recommendations

	Recommendations with respect to process and system of interventions	Level	Area	Addressed to
1	The process of identifying needs should include not only direct beneficiaries but also other target groups. In BaH terms, it is possible to take into account the criteria of ethnic / entity "quotas" when choosing recipients, but not at the expense of other selection criteria.	1	Needs identification	CzDA, Embassy
2	When formulating projects, conduct a thorough analysis of participants and local context of development activities, including	1	Formulation	CzDA, Embassy

	taking into account the position of supported institutions on the market, or the positions and interests of other target groups. Tools can be, for example, UNDP Institutional and Context Analysis or IIED Stakeholder Power Analysis.			
3	In implementing interventions, be flexible in addressing emerging needs / problems in terms of timing, setting of partial outputs / goals. The success of projects also depends on effective communication - soft skills managers and implementation team experts. We recommend considering flexibility already at the level of the system of financing and project management by the Czech Development Agency (CzDA) – this can be done by the modification of risk management methodologies, having set key outputs, but greater flexibility at activities level, having budget reserve, etc. At the level of the legislative framework of development cooperation, allowing multi-annual projects for all financial mechanisms or the possibility of direct selection of an implementer in public procurement if the implementer has prior knowledge of the environment or specific specialization is necessary.	1	Implementation	Ministry, CzDA, implementers
4	Continue to support the transfer of the experience of the Czech institutions in preparation for accession to the EU and the transition to a democratic society, given the benefits for supported institutions in BaH. As part of the project formulation, focus on the transfer of the experience of Czech implementers with the building of institutional capacities in the context of supported institutions.	2	Formulation	Ministry, CzDA
5	For the sustainability of project results, it is advisable to invest in the promotion of success not only among the experts and stakeholders but to present results to the general public, as end consumers, whose protection and rights are strengthened by the project results (consumer quality culture).	2	Implementation	Embassy, CzDA, Implementers
6	In the case of support for expert bodies with a voluntary membership (such as Technical Commission), it is desirable to address the appropriate support of the work of this body, including the question of supporting experts. This support may not be provided by the Czech party, but this aspect needs to be taken into account.	2	Implementation	Embassy, CzDA, Implementers
7	Make use of the potential of cooperation between the academic sector and supported institutions, where, on the one hand, supported institutions can provide technical background and expertise to acquire the practical experience of university students (internships) and, on the other hand, to obtain manpower and future personnel resources. Especially at the project formulation stage, we recommend systematically focusing on this collaboration.	3	Formulation, implementation	Embassy, CzDA
8	At the project formulation stage, take into account the potential of lobbying institutions and political pressure to promote / sustain project results, or identify an alternative actor.	1	Formulation, implementation	Embassy, CzDA
9	Use the results of the final evaluation reports on the promotion of the Czech Development Cooperation, the supported institutions and the achievements in the sector (eg. follow-up workshops, press conferences, etc.).	2	Follow-up	Embassy, CzDA

	Recommendations with regards to project and sectoral objectives	Level	Area	Addressed to
10	When setting up intervention for the development of institutional	1	Needs	CzDA,

	capacity, pay attention to the complexity and the ratio of the supported areas (training, equipment, methodology, organizational background) tailored to the needs of the supported institution.		identification, formulation	implementers
11	For institutional capacity building in a post-conflict country/society focus on capacity building at lower levels of public administration and to change "bottom-up" legislation/policies.	1	Formulation	CzDA, implementers
12	The transfer of know-how is crucial in the development of institutional capacities and it is therefore necessary to maintain a practically oriented form of training activities and to anticipate the subsequent phase of support of trained experts, which should be passed on to the supported institution (as part of the exit strategy).	1	Implementation	Implementers
13	When setting goals, it is important to evaluate and build on the existing capacity of the institution and to encourage its development to the fullest extent possible, so that the partner organization is intensively involved in the implementation. We recommend using standardized methods to evaluate existing capacities of supported institutions (eg. UNDP Capacity Assessment Methodology).	2	Identification	CzDA, implementers
14	The Czech Development Cooperation in BaH should continue supporting the capacity of institutions in the priority area of sound democratic governance, given the overall success of the projects evaluated, and focus on building the infrastructure of control and surveillance mechanisms (an opportunity for project synergy).	1	Formulation	CzDA

Level of seriousness of recommendations: 1 – the most serious, 2 – serious, 3 – the least serious

PŘÍLOHA 2 - SEZNAM A VYSVĚTLENÍ POUŽITÝCH ZKRATEK

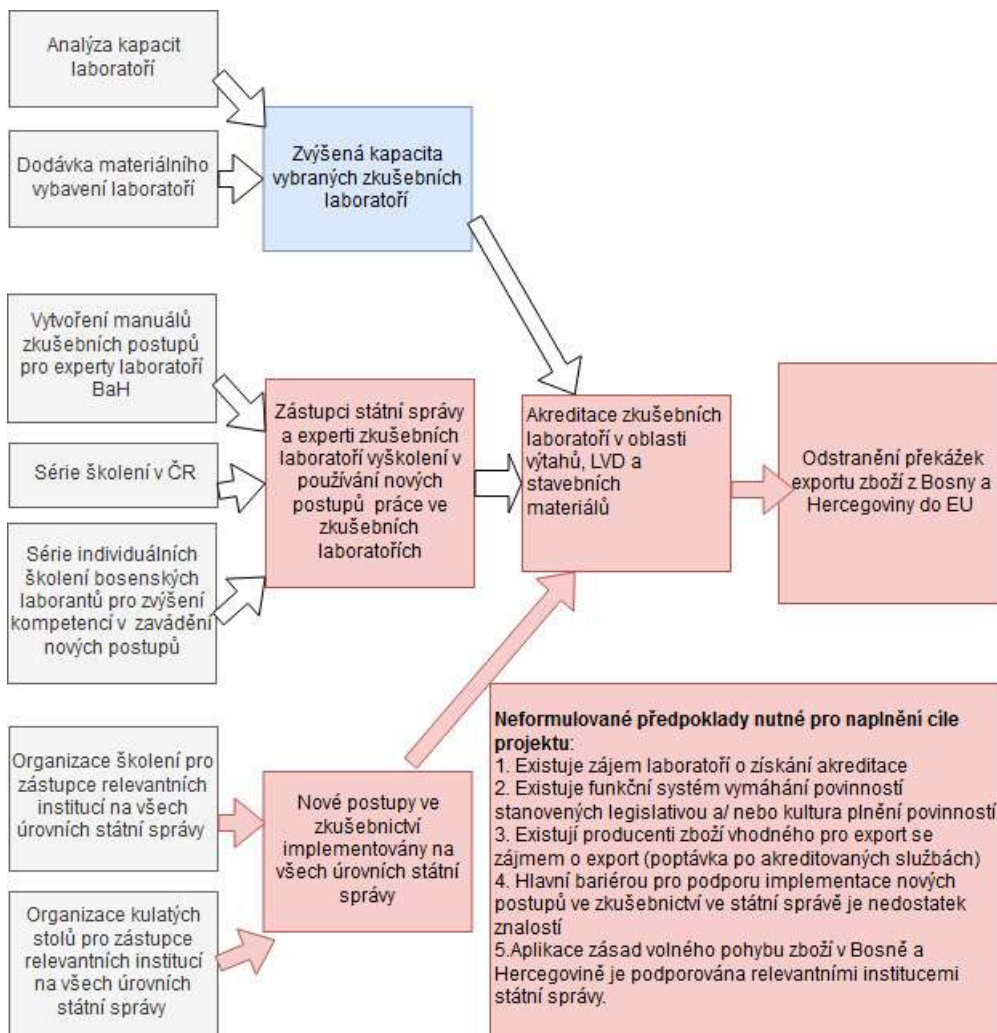
BaH	Bosna a Hercegovina
BAS	Institut pro standardizaci Bosny a Hercegoviny
BATA	Akreditační Institut Bosny a Hercegoviny
BD	Distrikt Brčko
BHAS	Statistická agentura Bosny a Hercegoviny
BIPM	Bureau International des Poids et Mesures
CzDA	Czech Development Agency
ČMI	Český metrologický institut
ČRA	Česká rozvojová agentura
ČVUT	České vysoké učení technické
EK	Evropská komise
EMPIR	European Metrology Programme for Innovation and Research
EMRP	European Metrology Research Programme
EU	Evropská unie
EU IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance of the Europe Union / Nástroj pro před-vstupní pomoc Evropské Unie
FARMA	Fostering Agriculture Market Activity
FBaH	Federace Bosny a Hercegoviny
FO	Fyzická osoba
FTA	Free Trade Agreement
GGRL	Good Governance Qualitative Criteria (metodika Inesan)
IIED	International Institute of Environment and Development
IMBiH	Institut of Metrology of Bosnia and Herzegovina / Metrologický Institut Bosny a Hercegoviny
IMK GF	Institut za materijale i konstrukcije građevinskog fakulteta
IMK RS	Institut za materijale i konstrukcije Republike Srpske
IUGERS	Institut za urbanizam, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske
LVD	Low Voltage Directive / Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/95/ES o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se elektrických zařízení určených pro používání v určitých mezích napětí
MOFTER	Ministry of Foreign Trade and Economic Relations / Ministerstvo zahraničního obchodu a ekonomických vztahů Bosny a Hercegoviny
MSA BiH	Agentura dozoru nad trhem
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí ČR
OECD-DAC	Organisation for Economic Co-operation and Development - Development Assistance Committee
ORS	Odbor rozvojové spolupráce
PHPA	Administration of Bosnia and Herzegovina for Plant Health Protection / Rostlinolékařská správa Bosny a Hercegoviny
PO	Právnícká osoba
RS	Republika srbská
SAA	Stabilization and Association Agreement
SIDA	Swedish International Development Cooperation Agency
SW	Software
TK	Technická komise
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
UNDP	United Nations Development Programme

ÚNMZ	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
UPOV	International Union for the Protection of New Varieties of Plants
VÚPS	Výzkumný ústav pozemních staveb
ZRS	Zahraniční rozvojová spolupráce
ZÚ ČR	Zastupitelský úřad České republiky

PŘÍLOHA 3 - REKONSTRUKCE INTERVENČNÍ LOGIKY HODNOCENÝCH PROJEKTŮ

Projekt 1

Projekt 2 – Původní logický rámec

	Popis projektu (intervenční logika)	Objektivně ověřitelné ukazatele (indikátory)	Zdroje ověření ukazatelů	Předpoklady a rizika (klíčové externí faktory ovlivňující průběh a úspěšnost projektu)
Záměr	Přispět ke zvýšení bezpečnosti a kvality staveb	Snížení problémů při stavebním řízení	Expertní zprávy www stránky BAS Statistiky	
Cíle	1. Vytvoření a zavedení zásad jednotného evropského postupu pro navrhování stavebních konstrukcí v BaH.	Minimálně 5 základních Eurocodů přijato do konce projektu	www stránky BAS	Akceptace EUROCODŮ příslušnými institucemi BaH
Výstupy	1.1 – Metodologie Technických komisí BAS pro EUROCODY- překlady	- během 1.pololetí 2015 oficiálně schválená pravidla pro jednání TK, vč.jmenování jejich členů napříč zainteresovanými orgány a institucemi	- www stránky BAS, vnitřní předpisy a postupy, harmonogram prací, složení pracovních skupin dle zaměření, presenční listiny, protokoly z jednání	- účast na jednáních a činnosti TK - vazba na tvorbu legislativy - akceptace metodologie a kontrolních mechanismů příslušnými institucemi BaH
	1.2 – Platné EUROCODY v jednom z oficiálních jazyků BaH - základní části	- postupné schvalování a zveřejňování jednotlivých překladů EUROCODŮ z Aj do jednoho z jazyků BaH (min. 3 ročně od roku 2015)	- databáze norem BaH (www stránky) - prodejní oddělení BAS	- dostatek odborně vzdělaných překladatelů - kapacita BAS k zajištění administrace překladů - zajištění odborníků pro revize překladů
	1.3 - Platná pravidla postupů pro tvorbu národních příloh k EUROCODŮM	- Během roku 2015 zavedena metodika a pravidla pro tvorbu národních příloh	- Metodika a pravidla pro tvorbu a udržování národních příloh - záznamy o jednání stanovených pracovních orgánů a jejich závěrů, harmonogramy, presenční listiny - www stránky BAS	- Dostatek statistických údajů - financování jejich údržby a zabezpečování - zajištění návaznosti sběru dat a jejich přenos do tvorby a změn národních příloh
	1.4 – Zavedení a zveřejnění národních příloh k vybraným EUROCODŮM	Postupné provádění „aktuálních“ národních příloh a jejich zavádění do národního systému norem BaH. (alespoň 2 během trvání projektu)	- databáze norem BaH - prodejní oddělení BAS - informace a avíza na www BAS	- identifikace vhodných expertů v BaH pro tvorbu národních příloh - zakotvení způsobu budoucího financování dalších příloh a změn

	1.5 –Funkční evidence procesu certifikace díky zavedenému SW	- Do 30.6.2017 fungující SW aplikace v rámci BAS	- předávací protokol - výstupy a informace pro veřejnost na www stránce BAS	- externí dodavatel /jazyk SW aplikace - závazek BAS k financování údržby aplikace, dalšímu rozvoji a upgradu a bezplatnému poskytování vybraných informací veřejnosti cestou www stránek či jinou snadno přístupnou formou.
	1.6 –Funkční evidence a uchování překladů	- v průběhu 1. pololetí r. 2015 dodání a zprovoznění fungujícího celkem 3 ks PC a 1 notebooku (HW) pro práci překladatelů a TK BAS - všechny schválené překlady jsou evidovány	- předávací protokol - www stránky BAS	Závazek na pravidelnou údržbu a upgrade HW a jeho propojení s nezbytnými aplikacemi a připojení na relevantní zdroje informací (interní databáze, internet, atd.)
	1.7 –Zvýšená odborná kapacita pro pracovníky BAS a další experty	Vyškolení odborníci (min. 20) se orientují v aplikaci EUROCODŮ a jsou schopni tvorby národní přílohy (alespoň 4 přílohy během trvání projektu)	- prezenční listiny ze školení - prezentace - fotodokumentace - zpráva a evaluace cest - zprávy z jednání TK apod. na www stránkách	- Závazek předpokladu setrvání účastníka školení v pracovních strukturách a orgánech BAS pro EUROCODEY Pravidelné zasílání zpráv o stavu prací a avizování slabých či problémových míst
	1.8 – Zvýšené povědomí o EUROCODECH	S principy EUROCODŮ je seznámeno min. 100 zástupců odborné veřejnosti do konce roku 2015	- Prezenční listina a program, prezentace, přednášky, mediální zprávy - Vydaná publikace dostupná veřejnosti	- PR celé akce, organizace (občerstvení, tisku dokumentů a prezenčních listin atd.) - nalezení vhodného / vhodných autora/ů pro vytvoření publikace
Aktivity	1.1.1. Analýza současného stavu interní dokumentace a systému BAS pro činnost Technické komise 1.1.2. Dopracování dokumentace a pravidel pro překlady podle praxe EU 1.1.3. Přijetí a vydání dokumentace v rámci BAS a zajištění jmenování	Prostředky	Rozpočet (Kč)	Spolupráce na interním dokumentu práce TK, schválení směrnic a pravidel pro činnost TK.

	spolupracujících expertů			
	1.2.1. Ustavení pracovní TK BAS, struktury a harmonogramu jednotlivých jednání 1.2.2. Zajištění překladů do jednoho z jazyků BaH 1.2.3. Schválení a vydání textů jako norem BaH			Partner zajistí postupné vydávání a zveřejňování překladů jednotlivých Eurocodů na svých www stránkách či jiným způsobem.
	1.3.1. Analýza současného stavu dokumentace/pravidel BAS pro tvorbu norem 1.3.2. Dopracování pravidel BAS podle praxe EU 1.3.3. Přijetí a vydání dokumentace v rámci BAS a zajištění jmenování spolupracujících expertů			Zavedení nových pravidel do praxe, návaznost na legislativu
	1.4.1. Vytvoření struktury pro přípravu národních příloh 1.4.2. Výběr prioritních oblastí pro tvorbu národních příloh 1.4.3. Analýza stavu norem BaH a jejich využití pro tvorbu aktuálních národních příloh 1.4.4. Tvorba vybraných národních příloh 1.4.5. Vydání Národních příloh v rámci norem BaH 1.4.6. Kalibrace národních parametrů 1.4.7. Nákup dat pro tvorbu a kalibraci nář. parametrů			Poskytnutí podkladů nutných k analýze Výběr prioritních oblastí společně s realizátorem Schválení a vydání národních příloh Včasné informování o zasedání a programu jednání TK
	1.5.1. Analýza situace v oblasti certifikace v BAS/BaH a vytvoření požadavků na SW 1.5.2. Tvorba a zavedení SW aplikace do systémových nástrojů BAS			Zajištění podkladů nutných k analýze Zajištění HW k umístění SW Zavedení metodiky k práci se SW
	1.6.1. Nákup HW vybavení			Zajištění vhodných

	1.6.2. Instalace HW vybavení a zaškolení obsluhy			prostor k umístění HW
	1.7.1. Vyškolení expertů BAS a členů TK ev. dalších zainteresovaných pracovníků 1.7.2. Realizace minimálně 6 expertních a konzultačních pobytů expertů ČR v BaH			Relevantní výběr účastníků školení Včasné informování o zasedáních a programu Organizace akcí v BaH Pravidelné zasílání zpráv o stavu prací a avizování slabých míst
	1.8.1. Výběr autora/ů publikace 1.8.2. Tvorba publikace 1.8.3. Vydání – kniha ev. Internet 1.8.4. Seminář pro odbornou veřejnost			PR propagace (nejen pro publikaci, ale i pro seminář a celkově pro zavedení EUROCODU) Aktivní spolupráce na organizaci semináře (PR, prostory, tlumočení, výběr pozvaných...)
Celkové náklady projektu			9 000 000,- Kč	Výchozí podmínky (vstupní předpoklady) Trvalý zájem partnera (BAS) o realizaci projektu

Projekt 3 – Původní logický rámec

	Popis projektu	Objektivně ověřitelné ukazatele (indikátory)	Zdroje ověření ukazatelů	Předpoklady a rizika
Záměr	Posílení metrologických technických kapacit veřejné správy Bosny a Hercegoviny prostřednictvím rozšíření kapacit základních měření Metrologického Institutu v Bosně a Hercegovině.	Širší spektrum možností IMBiH. Vyšší počet provedených měření.	Porovnání spektra nabízených služeb IMBiH před a po realizaci projektu. Statistiky IMBiH mapující počet provedených měření.	
Cíle	1. Mezinárodní uznání technické způsobilosti vybraných laboratorních provozů	Certifikát potvrzující získání mezinárodního uznání získaný nejpozději do konce roku 2019.	Předložený certifikát	Povědomí zájmových fyzických a právnických osob v BiH o rozšíření služeb IMBiH a jejich využití.
Výstupy	1. Vznik laboratoří schopných provádět metrologické měření v daném oboru a s danými parametry, včetně adekvátního proškolení obsluhy 2. Realizace mezinárodního mezilaboratorního porovnání provedena Laboratoř kvantitativních elektrických veličin: <i>Měření odporu v rozsahu 1mΩ až 100TΩ.</i> Laboratoře času a frekvence: <i>Zprovoznění druhých cesiových hodin - zvětšení váhy podílu při vytváření času. Umožnění kalibrace sekundárních etalonů času a frekvence. Distribuce přesného času v internetu s přesností v řádu milisekund.</i> Kvantita paliv kapalných: <i>Ověřování výdejních stojanů na čerpacích stanicích v rozsahu (5 – 90) L/min pomocí mobilní etalonové soupravy s odměrnými</i>	1. Vybavení předáno a instalováno, včetně základního školení. 2. Vypracována a předána metodika měření, která je v souladu s mezinárodními požadavky. 3. Zaměstnanci dotčené laboratoře jsou schopni používat dodané vybavení podle metodiky měření – proškolení v případě možnosti 2 zaměstnanci na laboratoř. 4. Vypracován a předán rozbor nejistot, 5. Zaměstnanci dotčené laboratoře jsou schopni zohlednit rozbor nejistot v jejich následující činnosti – proškolení v případě možnosti 2 zaměstnanci na laboratoř. 6. Úspěšná účast v mezinárodním mezilaboratorním porovnání. A. Laboratoř kvantitativních elektrických veličin:	• Předávací protokoly / Protokoly o zkušebním provozu / Kontrola v místě. • Metodika měření (dokument) • Rozbor nejistot (dokument) • Záznamy o provedení školení, včetně úspěšného závěrečného prozkoušení • Zpráva realizátora hodnotící stav před a po provedení změn, odsouhlasena IMBiH • Protokol mezinárodního mezilaboratorního porovnání	Aktivní zájem o získání mezinárodního uznání v daném měření. Příprava a podání žádosti o mezinárodní uznání technické způsobilosti. Stabilita personálu v IMBiH, nízká či nulová fluktuace. Dodržení metodiky a přesnosti měření zaměstnanci IMBiH Součinnost a akceschopnost mezinárodních dotčených institucí (min. BATA, EMRP, BIMP).

	nádobami o objemech (20; 20; 50; 100) L s atestem pro měření pohonných hmot. Kvalita plynných paliv: Měření kvality topných plynů (především zemní plyn), jmenovitě methan, ethan, propan, i-buta, n-butan, neo-pentan, i-pentan, n-pentan, n-hexan, oxid uhličitý a dusík. Kvantita plynných paliv: Kalibrace malého hmotnostního průtoku různých nekorozivních plynů za statického tlaku od atmosféry do 5 bar od 1 sccm do 100 000 sccm.	2016: 1, 2, 3, 4, 5, 6 B - Laboratoře času a frekvence: 2014: 1; 2015: 2,3,4, 5,6 C - Kvantita paliv kapalných: 2016: 1, 2, 3, 4, 5, 6 D - Kvalita plynných paliv: 2015:1, 2; 2016: 3,4,5, 6 E - Kvantita plynných paliv: 2015: 1; 2016: 2, 3, 4, 5, 6		
Aktivity	1. sběr potřebných dat a vyhodnocení pro revizi a upřesnění požadavku laboratoře - vypracování technických specifikací pro objednání potřebného zařízení / detailní evaluace počátečního stavu; objednání / výběrové řízení na dodání potřebného zařízení 2. kontrola, případná úprava a zajištění dopravy chybějícího vybavení laboratoře do BaH 3. zpracování metodiky měření; instalace a zprovoznění vybavení, včetně základního školení 4. školení zaměstnanců k používání dodaného zařízení podle metodiky měření 5. evaluace stavu po provedení změn 6. vypracování rozboru nejistot v souladu s požadavky mezinárodních dokumentů GUM nebo	Prostředky shrnutí vstupů nutných pro realizaci aktivit	Rozpočet shrnutí finančních prostředků nutných k zajištění vstupů	Personál dané laboratoře aktivně spolupracuje s českými experty s cílem optimální instalace a převzetí provozu po doplnění v odpovídající kvalitě. Personál laboratoře je dostatečně erudovaný pro zajištění provozu laboratoří na požadované mezinárodní úrovni (tedy postupovat dle zpracované metodiky a zohlednit rozbor nejistot), včetně ochoty a schopnosti zvládnout zaškolení a závěrečné přezkoušení.

	EA, včetně zaškolení obsluhy 7. školení zaměstnanců k provádění rozboru nejistot 1. účast v mezinárodním mezilaboratorním porovnání 2. vyhodnocení a vypracování odpovídající zprávy			
				Výchozí podmínky (vstupní předpoklady) IMBiH stále disponuje mandátem pro metrologickou činnost – nedojde k nečekaným změnám ve věci jejich činnosti na státní úrovni a zájem spolupráci a implementaci projektu. IMBiH disponuje prostorovými, personálními i finančními kapacitami, nutnými pro realizaci projektu – včetně dostatečných finančních kapacit pro zajištění následného provozu. Dosavadní přístrojové vybavení je plně funkční.

Projekt 4 – Původní logický rámec

Project Title: Institutional support for certification and control of plant material in BiH			Programme number:	
			Total Budget	Czech contribution:
Overall Objective	Objectively verifiable indicators	Sources of verification		
Fulfilng the demands resulting from EU standards, including the adoption of an effective system of plant propagating material certification including strenghtening of oficial control in BiH	Well established system of plant propagating material certification (2Q/2016)	Country Summary Evaluation Report (produced by the independent external consultant) Final report		
Project Purpose	Objectively verifiable indicators	Sources of verification	Assumptions	
To establish a system of official control and certification within the plant propagating material which is common in EU Member States including the implementation of the principles of EC legislation which will help to strengthen certainty of both consumers and entrepreneurs.	- Harmonized legislation and methodology in the area of certification (1Q/ 2016) - Completed institutional structure in the field of official control (4Q/2015) - Increased confidence of consumers on the basis of transparent communication with public (continuously)	- Progress reports on project running provided by CISTA in cooperation with beneficiary - Reports of independent evaluating bodies - Annual implementation report	The beneficiary administration appoints the Project Leader and all relevant counterparts and makes available the staff that will be involved during the project implementation.	
Results	Objectively verifiable indicators	Sources of verification	Assumptions	
Optimized state administration included trained staff	Optimized complex organizational structure of official control in the area of certification submitted by government order (1Q/2015) Well-trained staff of all involved state bodies performing state administration - final evaluation of gained knowledge (at least 30 people) 2Q/2015 Informed expert public on optimized state	- Accepted draft by PHPA - List of attendance, training materials - Knowledge evaluation reports - List of attendance, photos	1. Qualified staff of BiH administration and committed producers, availability of national funds for future financing.	
2) Renewed and harmonized				

legislation Fully functional system for the registration of new varieties Established control system on propagating material 5) Improved plant nursery production	administration (at least 40 participants), substantiated by attendance list and filled surveys 3 Q2015 Legislation fully harmonized with EU legislation submitted by PHPA(1Q 2015) At least 30 informed and trained staff on amended legislation - final evaluation of gained knowledge Modified process of new varieties registration according EU legislation in operation (2Q2015) At least 20 informed and trained staff of state administration involved in the process of registration of new varieties - final evaluation of gained knowledge (3Q/2015) Renewed register of persons in operation (1Q/2015) At least 20 informed and trained staff of state administration involved in the process of registration (1Q2015) - final evaluation of gained knowledge The number of nurseries trained in new technologies and EU standards (At least 10 - 2Q/2015) evaluated by Progress report At least 2 nurseries are producing certified disease and virus free plant materials according to EU standards evaluated by Progress report (2Q/2015)	• Submitted (approved) legislation to the parliament by PHPA • Monthly reports from different institutions • Complete draft of the of the process • Complete draft of the renewed register • Monthly reports from different institutions • Government reports • Progress Reports	Passing of proposed legislation by beneficiary Commitment relevant authorities towards the legislation process Availability of national funds for financing, continuation in international co-operation in this field Availability of national funds for financing, 5) Functional system of official control, availability of financial sources
Activities	Means		Assumptions

Detailed analysis and assessment , subsequent draft of the capacity optimization structure of the official control system; Tailor made training programme; Advice and coaching sessions, sharing of experience; Seminars and workshops; Study visits; Detailed analyses and assessment, subsequent draft of the legislation; Advice and coaching sessions, sharing of experience; Seminars and workshops; Establishment of the modified process of new varieties registration; Working out of relevant manuals, procedures; Advice and coaching sessions, sharing of experience; Seminars and workshops; Study visits; Detailed analyses and assessment, subsequent draft of renewed register; Working out of relevant manuals, procedures; Advice and coaching sessions; Seminars and workshops; Advice and coaching sessions, sharing of experience; Seminars, workshops and conferences; Study visits.	• One contract • One project leader • One local coordinator • 4 component leaders • Up to 20 short-term experts (800 man- days)		1. Qualified staff of BiH administration and committed producers, common ground of both main entities 2. Commitment of the relevant authorities towards the legislation process, common ground of both main entities 3. Establishing of special department on variety registration by PHPA 4. Qualified staff of BiH administration. effective co-operation, involved producers and NGO's 5. Commitment of relevant producers
Preconditions • Capability of supervisors and experts • Key staff in beneficiary institutions appointed. • Well defined future needs in the field of of plant production material certification			

PŘÍLOHA 4 - SEZNAM PROSTUDOVANÝCH DOKUMENTŮ A ODKAZY

Primární zdroje

Projektová dokumentace projektů 1 – 4

Legislativa BaH a EU

Strategické dokumenty - obecné

BaH strategie integrace do EU

BaH Strategie reformy státní správy (2006)

BaH Střednědobá strategie redukce chudoby 2004-2007

BaH Reformní agenda 2015-2018

Cíle udržitelného rozvoje – SDGs 2015-2030

A credible enlargement perspective for and enhanced EU engagement with the Western Balkans (2018)

Evropa 2020

Evropská komise - Hodnotící zpráva (2018)

Evropská komise - Hodnotící zpráva (2016)

Evropská komise - Hodnotící zpráva (2010)

FARMA I - Lessons Learned (2015)

FBaH Strategie rozvoje zemědělství 2006-2012

IPA II 2014-2020 BiH EU Support to an Efficient and Responsible Public Administration

Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce ČR 2010-2017

Millennium Development Goals BiH (2013)

Operační program pro harmonizaci BaH AFRD 2008-2011 (2009)

Program dvoustranné rozvojové spolupráce ČR a BaH 2018-2023

Program ekonomických reforem 2017-2019

Program rozvojové spolupráce ČR a BaH 2011-2017

Program veřejných investic FBaH

RS Strategie rozvoje zemědělství 2009-2015

Stabilizační a asociační dohoda mezi EU a BaH (SAA)

Strategie dozoru nad trhem pro nepotravinové spotřební výrobky v BaH 2011-2015

Strategie rozvoje BaH 2010-2014

Strategie zahraniční rozvojové spolupráce ČR 2018-2023

Strategický plán harmonizace BaH zemědělství a venkovského rozvoje 2008-2011 (2009)

Strategický plán národního metrologického systému BaH na období 2010 až 2015

Strategický plán venkovského rozvoje BaH 2018-2021

Strategie sociálního začleňování BaH (2010)

Strategický rámec BaH (2015)

Víceletý indikativní plán (MIPD) 2009-2011

Metodologické zdroje

Bryman, A. *Social research methods*. Oxford university press: UK (2008).

Globální partnerství pro efektivní rozvojovou spolupráci (Busan 2011).

International Institute for Environment and Development: Stakeholder Power Analysis (2005).

Hendl, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Portál: Praha (2005).

OECD: Quality Standards for Development Evaluation (2010).

Paris Declaration on Aid Effectiveness (2005), Accra Agenda for Action (2008).

UNDP (1997) Draft. *Capacity development assessment guidelines 2. Draft Capacity assessment guidelines – the programme approach: assessment and methodologies*. Author: Thomas Hopkins. In Key, M., Tom Franks, and Sonia Tato. *Capacity needs assessment methodology and processes* (2005).

UNDP: Capacity Assessment Methodology User's Guide (2008).

UNDP: Handbook on planning, monitoring and evaluation for development results (2009).

UNDP: Institutional and Context Analysis Guidance Note (2012).

The World Bank: User-friendly handbook for mixed method evaluations (1997).

World Bank Institute. *The Capacity Development Results Framework; A strategic and results-oriented approach to learning for capacity development* (2009).

PŘÍLOHA 5 - SEZNAM INTERVIEW – VYJMUTO Z DŮVODU DODRŽENÍ ANONYMITY RESPONDENTŮ

PŘÍLOHA 6 - OTÁZKY INDIVIDUÁLNÍCH/SKUPINOVÝCH ROZHOVORŮ S KLÍČOVÝMI RESPONDENTY –
VYJMUTO Z DŮVODU DODRŽENÍ ANONYMITY RESPONDENTŮ

PŘÍLOHA 7 - VYUŽITÉ DOTAZNÍKY, OKRUHY POKLÁDANÝCH OTÁZEK

1. Dotazník o používání EUROCODŮ pro projektové a stavební firmy (5 respondentů)

1. Čime se bavi Vaše preduzeće?

2. Gdje Vaša kompanija djeluje?

- U FBiH
- U RS
- U FBiH i RS
- Van granica BiH
- Jiné:

3. Koje propise koristite pri projektovanju konstrukcija?

- Samo propise bivše SFRJ (JUS)
- Kombinovano EUROCOD i JUS kada je primjereno
- Samo EUROCOD
- Jiné:

4. Koje od navedenih informacija su Vam poznate:

- BAS je preveo neke EUROCODE-ove sa Engleskog na domaći jezik?
- BAS je obradio Nacionalne dodatke EUROCOD-ovima?
- Postoji interaktivna karta za snijeg (BAS EN 1991-1-3/NA:2018)?
- Postoji interaktivna karta za temperaturu (BAS EN 1991-1-5/NA:2017)?
- Jiné:

5. Kako ste se upoznali sa primjenom EUROCODE-ova?

- BAS website
- Radionice Privedne Komore
- Eksperti koje ste angažovali
- Jiné:
- Inostrana literatura

6. Koje EUROCODE-ove koristite?

- EUROCODE 0: Basis of structural design (EN 1990)

- EUROCODE 1: Actions on structures (EN 1991)
- EUROCODE 2: Design of concrete structures (EN 1992)
- EUROCODE 3: Design of steel structures (EN 1993)
- EUROCODE 4: Design of composite steel and concrete structures (EN 1994)
- EUROCODE 5: Design of timber structures (EN 1995)
- EUROCODE 6: Design of masonry structures (EN 1996)
- EUROCODE 7: Geotechnical design (EN 1997)
- EUROCODE 8: Design of structures for earthquake resistance (EN 1998)
- EUROCODE 9: Design of aluminium structures (EN 1999)
- Jiné:

7. Koliko dugo koristite EUROCODE-ove?

- Ne koristim
- Manje od godinu
- 1-2 godine
- 3-5 godina
- Preko 5 godina
- Jiné:

8. Zašto koristite EUROCODE-ove?

- Traženo ugovorom
- Obezbeđuju veću sigurnost konstrukcija
- Procedure proračuna i dimenzioniranja su potpunije definisane
- Jiné:

9. Koji su razlozi zbog kojih ne koristite EUROCODE-ove?

- Nisu potpuno implementirani u važeću regulativu za projektovanje i građenje
- EUROCODE-ovi nam nisu dostupni
- Konstrukcija postaje skuplja
- Jiné:

10. Ako ne koristite EUROCODE-ove sada, pod kojim uslovima bi ih koristili?

- Ako bi bilo obavezno
- Ako bi se potpuno preveli na domaći jezik
- Ako bi to bilo zahtijevano ugovorom
- Ako obezbjeđuju veću sigurnost konstrukcija
- Ako bi imali mogućnost educiranja o upotrebi Eurocod-ova
- Jiné:

11. Smatrate li da bi EUROCODE-ovi trebali biti obavezni i zašto?

12. Želite li dati komentar o nekim aspektima upotrebe EUROCODE-ova koji nisu pomenuti u navedenim pitanjima?

2. Dotazník pro hodnocení školení ÚNMÚZ pro kontrolu a testování v zemědělství 2013-2018 (17 respondentů)

1. Ko je vaš poslodavac?

- Uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske
- Federalna uprava za inspekcijske poslove Federacije BiH Ured/kancelarija gradonačelnika Brčko distrikta BiH – Inspktorat
- Jiné:

2. Kojoj vrsti obuke ste prisustvovali? *

- Studijska posjeta Češkoj Republici u junu 2014.god. - Kontrola propagacijskog materijala
- Studijska posjeta Češkoj Republici u julu 2014.god. - Kontrola propagacijskog materijala
- Obuka provedena 2014. godine - Pravna pitanja vezana za registraciju i liste sadnih materijala, te kontrolu propagacijskog materijala - rasadnici (FBiH, RS)
- Radionica u Banja Luci u februaru 2015.god. - Pravna regulacija EU, kontrolne procedure, testiranje i dokumentacija, certifikacijski sistem
- Radionica u Sarajevu u februaru 2015.god. - Pravna regulacija EU, kontrolne procedure, testiranje i dokumentacija, certifikacijski sistem
- Radionice u maju 2015.god. - kontrola propagacijskog materijala i sadnica u skladu sa EU regulacijama - rasadnici (FBiH, RS)
- Radionice o matičnjacima - avgust 2015.god
- Radionica u Banja Luci u decembru 2016.god. - laboratorijsko testiranje
- Studijska posjeta Češkoj Republici o službenoj kontroli (Juni 2017.god.)

- Radionica o naknadnim kontrolama (Oktobar 2017.god.) - rasadnici (FBiH, RS)
- Radionica o uzgoju trešanja, njihovom certi:kacijskim šemama i matičnjacima za Prunus avium i Prunus cerifera 2017.
- Jiné:

3. Koji nivo kompetencije (znanja i vještine) ste imali prije projekta i obuka?

- EU regulacija propagacijskog materijala
  - Kontrolne procedure propagacijskog materijala i sadnica
  - Praktične vještine za kontrolisanje propagacijskog materijala i sadnica
  - Registracija sadnog materijala
  - Ostalo
- a. Ne znam.
  - b. Poznavanje teorije, ali bez primjene u praksu
  - c. Poznavanje teorije, djelomično znanje u praksi za neovisan rad, ali potrebna je supervizija za potpunu spremnost
  - d. Poznavanje teorije, pouzdan u praksi, ali potrebna je djelomična supervizija ili dostupnost supervizionog tijela
  - e. Poznavanje teorije, pouzdanost u praksu, bez potrebe za nadzorom

4. Koji nivo kompetencije ste ostvarili nakon projektnih obuka?

- EU regulacija propagacijskog materijala
  - Kontrolne procedure propagacijskog materijala i sadnica
  - Praktične vještine za kontrolisanje propagacijskog materijala i sadnica
  - Registracija sadnog materijala
  - Ostalo
- f. Ne znam.
  - g. Poznavanje teorije, ali bez primjene u praksu
  - h. Poznavanje teorije, djelomično znanje u praksi za neovisan rad, ali potrebna je supervizija za potpunu spremnost
  - i. Poznavanje teorije, pouzdan u praksi, ali potrebna je djelomična supervizija ili dostupnost supervizionog tijela

j. Poznavanje teorije, pouzdanost u praksu, bez potrebe za nadzorom

5. Kako ocjenjujete obuku prema slijedećim kategorijama:

- Organizacija radionica u BiH?
  - Organizacija terenskih posjeta Češkoj Republici?
  - Razvijene metodološke smjernice?
  - Kvalitet eksperata/predavača?
  - Korisnost informacija?
  - Ostalo?
- a. Veoma dobar
  - b. Dobar
  - c. Slab
  - d. Veoma slab

6. Kako je obuka pomogla vašem radu?

7. Koji je najznačajniji efekat postignut ovim obukama, u vašem radu?

8. Kako bi se provedena obuka mogla unaprijediti?

9. Do kojeg nivoa osjećate da vas poslodavac podržava u vašem profesionalnom razvoju?

10. Koji faktori bi trebali biti dodatno razmotreni za e:kasnu certi:kaciju i kontrolu propagacijskog materijala u BiH?

11. Da li bi željeli da dodate još neki komentar koji gore nije naveden?

3. IMBiH Customer Satisfaction Survey (8 respondentů)

1. Company Name (optional):

2. Business Activity:

- Test/calibration lab.
- Test/calibration lab.
- RD
- Academia

- Manufacturing
- Jiné:

3. Product or Service Purchased:

- Calibration
- Testing
- Equipment supply
- RD
- Training
- Consultancy
- Conference
- Publication
- Jiné

4. Why do you choose IMBiH? Expertise/Technical excellence

- Value for money
- Impartiality
- No other service provider
- Customer Service
- Previous experience with IMBiH
- Personal Contact
- Jiné:

5. How are you satisfied with the following overall services provided?

- Quality of service
- Value for money
- Range of services offered
- Speed of response to your initial enquiry
- Understanding your needs
- Attitude of IMBiH staff

- Precise measurements
  - Quality of documentation
  - Ability to meet your technical needs
  - Completion of the service on time and to contract
  - Access to technical experts
  - Ease of payment
  - Dealing with your complaints
- a. 5=Excellent
  - b. 4=Good
  - c. 3=Average
  - d. 2=Fair
  - e. 1=Poor
  - f. Not relevant

6. How would you rate the Metrologist(s) calibration competency? 5=Excellent
4=Good 3=Average 2=Fair 1=Poor

7. How would you rate the Metrologist(s) professionalism and work habits?
5=Excellent 4=Good 3=Average 2=Fair 1=Poor

8. Do you rate IMBiH prices industry competitive?

- Yes
- No

9. Will you use IMBiH service again?

- Yes
- No

10. To what extent do you think IMBiH has improved its services over last 4 years?

- I don't know

- They are much worse They are worse
- They are the same They are better
- They are much better

11. Please use this space if you would like to comment further or make suggestions for improvements.

PŘÍLOHA 8 - ANALÝZY VÝSLEDKŮ

Analýza kontextu pro všechny projekty

Integrace do evropských struktur požaduje pro BaH v krátkodobém horizontu zavedení či zlepšení právního rámce normalizace, metrologie, akreditace a certifikace výrobků, tak aby byly v souladu s normami EU; dále sbližování technických předpisů s *acquis*, zvýšení kapacity institucí pro správu infrastruktury kvality a zajištění nepřetržitého pokroku při přijímání evropských norem; zavedení interního mechanismu pro konzultace a oznamování nových technických předpisů před přijetím opatření s obchodním dopadem; zajištění plného fungování dohledu nad trhem, který by odpovídal požadavkům *acquis* o volném pohybu zboží.

Mezi EU a BaH byla uzavřena Stabilizační a asociační dohoda (SAA) v oblasti obchodu a obchodních záležitostí. I z té vyplývají požadavky, aby BaH přijala nezbytná opatření k dosažení shody s technickými předpisy Společenství a evropskými normalizačními, metrologickými předpisy a pravidly pro posuzování shody. Podporována je účast BaH na práci mezinárodních organizací v tomto oboru (tj., EA, WELMEC, EURAMET).

V oblasti vnitřního trhu je celkovým cílem podporovat posílení kvality institucí a infrastruktury, aby se mohly vyrovnat s *acquis* v oblasti vnitřního trhu a stanovit odvětvové politiky a regulační rámec slučitelný s evropskými standardy. Proto se další rozvoj infrastruktury jakosti v BaH zaměřuje na vytvoření příznivého prostředí pro průmysl a výrobu v rámci BaH s cílem zlepšení obchodních a průmyslových vztahů v rámci regionu, s EU i na mezinárodních trzích.

Na základě poslední hodnotící zprávy EK (2018) se ohledně oblasti hospodářského rozvoje a konkurenceschopnosti dá konstatovat, že BaH učinila určitý pokrok, ale je stále ještě v raném stadiu fungující tržní ekonomiky. Bylo dosaženo určitého zlepšení v podnikatelském prostředí a finanční sektor byl posílen. Klíčovými zbývajícími otázkami jsou: slabý právní stát, stále nedostatečně rozvinuté podnikatelské prostředí, roztržitý a neefektivní systém veřejné správy a hlavně nerovnováha na trhu práce, související se špatným vzdělávacím systémem, slabou institucionální kapacitou a nepodporujícím investičním klimatem. Na významu také stále neztrácí neformální ekonomika.

Navzdory obecnému přijetí hlavních principů tržní ekonomiky vedly časté politické spory k prodávám a přerušením dohodnutých reforem. V návaznosti na pokrok dosažený do počátku roku 2017, kdy byl odsouhlasen hlavní reformní balíček, došlo v průběhu reformy v roce 2017 k výraznému zpomalení reformní agendy.

V uvedené hodnotící zprávě bylo zdůrazněno, že hospodářský růst zůstal stabilní, ale nevyužívá plně potenciál země a že hlavní hnací silou růstu byla domácí poptávka. Také vstup na trh a jeho regulace se mírně zlepšily, zatímco stávající překážky importu a exportu zůstávají vysoké. Celkově jsou požadované postupy pro vstup na trh výrobků stále komplikované a dlouhé, což omezuje přitažlivost země k podnikání.

I ve vztahu k několika posledním letům ukazuje vývoj v průmyslovém sektoru BaH, že výsledky závisí na vzájemné interakci mnoha vnitřních i vnějších faktorů (viz strategický rámec Bosny a Hercegoviny, 2015). Změny v domácí poptávce, i když méně výrazné, se odráží především v energetice, těžbě, s malým podílem zpracovatelského průmyslu, zatímco vývoj na exportních trzích hraje primární roli a prakticky plně stanovuje vývoj průmyslové výroby BaH. Například podle údajů agentury Statistické agentury Bosny a

Hercegoviny (BHAS) za rok 2014 zaznamenala Bosna a Hercegovina stagnaci ve fyzickém objemu průmyslové produkce. Stagnace průmyslové výroby byla důsledkem extrémně náročných podmínek podnikání.

Problematika neformální ekonomiky je v BaH stále významná a hraje hlavní roli při zajišťování (neoficiální) zaměstnanosti a příjmů. Také vede k narušení hospodářské soutěže a omezení zdrojů pro zdanění a příspěvky na sociální zabezpečení. Navzdory určitému omezenému pokroku v řešení neformální ekonomiky, jako je například zlepšení registrace na trhu práce, představuje neformální sektor stále zhruba 25% HDP. Takto vysoký podíl neformální ekonomiky negativně ovlivňuje vnitrostátní kapacitu a mezinárodní konkurenceschopnost BaH hospodářství.

Kromě toho bylo ve zprávě Komise EU z roku 2018 speciálně zdůrazněno, že Bosna a Hercegovina by také měla zlepšit poskytování a kvalitu včasných a podrobných statistických údajů v souladu s normami EU. Tyto statistické údaje by mohly pomoci lépe osvětlit složité otázky, které jsou zásadní pro zlepšení institucionálních, technických a odborných schopností pro obchodní a průmyslové vztahy s regionálními trhy, EU a mezinárodními trhy.

PROJEKT 1

Hlavní výsledky analýzy:

Pokud jde o organizaci dozoru nad trhem v souladu s právními předpisy a osvědčenými postupy EU, BaH zavedla Agenturu dozoru nad trhem (MSA BiH), která spolu s inspektoráty entit a distriktu Brčko (BD) tvoří systém dohledu nad trhem a spolupracuje s celními orgány Bosny a Hercegoviny. MSA je zastřešujícím orgánem na státní úrovni a koordinuje orgány dozoru nad trhem v entitách a Brčku, které vykonávají přímou kontrolu výrobků uváděných na trh.

Hlavní rolí a úkolem agentury jsou koordinace činností inspektorátů v entitách a BD a poskytování odborné pomoci inspektorům a zavedení a udržení jednotného a účinného systému dohledu nad trhem na území Bosny a Hercegoviny. Agentura je tudíž zodpovědná za zajištění jednotného prosazování právních předpisů v oblasti bezpečnosti výrobků na území Bosny a Hercegoviny, včetně výkladu předpisů týkajících se bezpečnosti výrobků, a vydává pokyny pro jejich realizaci. Zřizuje a provádí společné projekty dozoru a testování a zajišťuje výměnu informací o hodnocení rizik, nebezpečných produktech, zkušebních metodách a výsledcích, nedávném vědeckém vývoji, jakož i o dalších aspektech důležitých pro kontrolní činnosti. Agentura se rovněž účastní procesu transpozice právních předpisů EU o bezpečnosti výrobků do vnitrostátních právních předpisů.

I přesto, že existují tři inspektoráty, organizované každý jiným způsobem, mají povinnost provádět kontroly v souladu s právními předpisy na úrovni státu. Inspekce trhu ve všech třech inspektorátech je hlavně zodpovědná za dohled nad nepotravinářskými výrobky na trhu. To znamená, že agentura pro dozor nad trhem a inspektoři jsou odpovědní za bezpečnost spotřebitele výrobků uvedených na trh.

Problematika dohledu nad trhem zjevně vyplývá jako relevantní aspekt při analýze projektu 1. I když BaH deklaruje, že většina evropské legislativy týkající se dozoru nad trhem je transponována adekvátním způsobem, podobně jako ve většině zemí regionu západního Balkánu, kde se organizační struktury dozoru a dohledu nad trhem podstatně zlepšily, nebyla v BaH Radou ministrů například doposud přijata Strategie

rozvoje země, připravená již v roce 2010 jako základ pro národní rozvojový plán s příslušnými akčními plány. Na druhé straně se jistý pokrok odráží ve skutečnosti, že byla přijata strategie dohledu nad trhem pro nepotravinářské spotřební výrobky v Bosně a Hercegovině na období 2011-2015. Agentura pro dozor nad trhem také zvýšila počet svých zaměstnanců a koordinovala proaktivní a reaktivní činnosti dohledu nad trhem.

Systém dohledu nad trhem však zůstává do značné míry založen na povinných normách a kontrole před uvedením na trh. Rámcové právní předpisy nejsou založeny na horizontálním *acquis* pro harmonizované výrobky. Rámec pro neharmonizované výrobky vyžaduje další zlepšení, stejně jako koordinace mezi příslušnými orgány. Je třeba vynaložit další úsilí, pokud jde o institucionální kapacity, aby byl zajištěn účinný dohled nad trhem.

V průběhu sběru dat a rozhovorů se zástupci tří ze čtyř laboratoří zapojených do realizace projektu (Tehnoinspekt, Elektroprivreda IRCE, IMK GF) vyšlo najevo, že přestože v rámci projektu získali vybavení a vyškolený personál, neefektivní účast na trhu byla klíčovou otázkou pro nerostoucí počet zakázek, a to bez ohledu na proces akreditace. Bylo zřejmé, že vedení těchto společností musí zvýšit své kompetence vedoucí k uplatnění na konkurenceschopném trhu a ke schopnosti odpovídat na poptávku zákazníků. Když byli respondenti ze společnosti ELEKTROPRIVREDA, IRCE, IMK GF dotázáni na potenciální zákazníky po případné úspěšné akreditaci, nebyli respondenti schopni podat informace o potřebách trhu a jejich stávajících či potenciálních zákaznících v BaH a v dalších zemích Západního Balkánu. Trh EU byl prezentován jako "mimo dosah" a dokonce nebyl ani potenciálním cílem vzhledem k nedostatečné saturaci místních / národních a regionálních trhů (západní Balkán).

Kromě toho se těžiště zájmu TEHNOINSPEKT – certifikačního a inspekčního orgánu pro výtahovou techniku, akreditovaného BATA dle ČSN EN ISO / IEC 17020 – ocitlo na kantonální úrovni trhu, kde se jen velmi obtížně prosazovali vzhledem ke konkurenci menších soukromých společností, jež často nedodržovaly povinnosti stanovené legislativou vzhledem k rozšířené korupci a nízké vymahatelnosti práva i na straně majitelů/správců budov. Jejich nejistá pozice na trhu také souvisí s dalšími otázkami, jako je nízká úroveň povědomí o bezpečnosti mezi jejich zákazníky. Pro tuto společnost bylo obtížné udržet se na trhu Kantonu Sarajevo, natož na BaH trhu či dokonce v zahraničí.

Tato společnost tedy má know-how, ale k zajištění své pozice na trhu potřebuje vysoké standardy zajištění kvality, kvalitní dozor nad trhem na všech úrovních státní správy a vymahatelnost práva. Pokud by společnost expandovala na zahraniční trhy, potřebuje jiné strategické cíle a ze strany státu pak zajištění jiného typu podpory.

Stejně tak zástupci dalších dvou laboratoří, ELEKTROPRIVREDA a IMK GF, neměli průzkum spokojenosti zákazníků, aktuální statistiky o službách či strategický přístup k posílení své přítomnosti na trhu v období po získání akreditace. První z laboratoří se nicméně o získání akreditace *de facto* nezajímala. Druhý subjekt započal proces akreditace v roce 2017. Obě laboratoře výrazně spoléhají na několik stálých zákazníků (oba podniky měly dobrou pověst v rámci Jugoslávie - ELEKTROPRIVREDA ještě jako státní podnik byla jedním z předních gigantů elektro-průmyslu, a to jak v BaH, tak v zahraničí, a IMK GF měla zase silnou pozici univerzitní laboratoře) a uvádějí, že úroveň povědomí o akreditovaných testovacích metodách je nízké, že trh je omezen a není dobře regulován. V důsledku těchto faktorů velmi trpí konkurencí od malých neregistrovaných společností.

Úspěšné výsledky byly získány v laboratořích IMK RS/IUGERS. Souvisí to s tím, že fungují v rámci méně složitých tržních struktur Republiky srbské (RS) a jsou součástí silnějšího celku Institutu urbanismu, stavebnictví a ekologie RS. Nedostávají žádnou finanční podporu, ale mohou působit jako obchodní společnost s certifikací schválenou příslušným ministerstvem RS. Laboratoře získaly dvě akreditace (dle ČSN EN ISO / IEC 17065, laboratorní akreditace podle normy ISO / IEC 17025). Jsou dobře řízeny a poskytují širokou škálu služeb podle tržních požadavků stavebních firem na lokální i regionální úrovni. Vybízejí pouze popel do směsí na beton a asfalt. V regionu západního Balkánu mají zavedený exportní trh.

Na obecnější úrovni během debriefingu na ZÚ v Sarajevu s paní Zelingerovou a paní Terzic bylo zjištěno, že odborníci z ČR by standardně při plánování a implementaci projektu měli vzít v úvahu statistiku dozoru nad trhem a širší kontext propojení institucí i s orgány dozoru tak, aby byla zajištěna udržitelnost. Tento projekt byl vzdělávací zkušeností pro ČRA. Obavy byly také výslovně vyjádřeny v souvislosti s logikou výběru poskytnutí asistence laboratořím rekrutujícím se z těchto konkrétních bývalých státních obřích průmyslových podniků, které jsou nyní soukromé, což je také výsledek typických strategií ekonomik v transformaci. V BaH se k tomu ještě přidává faktor politické "národní kvóty", takže výsledek výběru spíše než na reálné potřeby laboratoří odpovídal na politické zadání. Ze stejného důvodu nebyly akreditační výsledky splněny pro 2 ze 4 cílených laboratoří a z dlouhodobého hlediska nedošlo k žádnému měřitelnému nárůstu vývozu. Tedy otázka udržitelnosti je u tohoto projektu diskutabilní.

- Dobře zaměřený projekt z hlediska budování národních kapacit, avšak skutečné výsledky projektu z hlediska efektivity a udržitelnosti jsou nízké.
- Výběr partnerských institucí nebyl veden logikou trhu a reálných potřeb, ale požadavkem národních kvót ze strany provádějící organizace (MOFTER).
- Nebyla získána žádná statistika vývozu zboží během evaluace z důvodů nedostatečného zájmu ze strany BATA a MOFTER.
- 2 ze 4 laboratoří jsou certifikovány pro přijaté vybavení a jsou akreditovány podle BATA (akreditační nároky EU).
- Malý, nedostatečně rozvinutý a státem neregulovaný trh však neodpovídá projektovým výstupům. Pouze jedna laboratoř, IMK RS/IUGERS poskytuje přehled o počtech poskytovaných zakázek, včetně meziročního porovnání. Roční nárůst v oblasti exportu popílku do betonových směsí a směsí asfaltu činí 10-15% a má významný segment vývozu do EU.
- Proces legislativních změn na národní úrovni je v tomto ohledu postačující a mohl by umožnit vývoz služeb a zboží z Bosny a Hercegoviny do EU. Byla přijata strategie dohledu nad trhem pro nepotravinářské spotřební výrobky v Bosně a Hercegovině na období 2011-2015.
- Rámcový zákon však není založen na horizontálním *acquis* pro harmonizované výrobky. Rámec pro neharmonizované výrobky vyžaduje další zlepšení, stejně jako koordinace mezi příslušnými orgány. Je třeba vynaložit další úsilí, pokud jde o institucionální kapacity, aby byl zajištěn účinný dohled nad trhem.

Analýza hodnocení dle indikátorů hodnocení:

Relevance

Projekt reagoval na cíle projektu definované ÚNMZ ve spolupráci s jeho implementačním partnerem MOFTER v Bosně a Hercegovině. To se týká úsilí o liberalizaci obchodu a další integrace států západního Balkánu do ekonomiky EU, jakož i zvýšení obchodu uvnitř regionu prostřednictvím aktivit CEFTA jako součást strategie *South East Europe 2020*.

Na základě dokumentu *Spolupráce v oblasti dohledu nad trhem v SEE; Shrnutí pokroku od roku 2011 do roku 2014* spolupracovalo Ministerstvo zahraničního obchodu a ekonomických vztahů (MoFTER), Institut pro normalizaci (BAS), Institut pro akreditaci (BATA) a Agentura dozoru nad trhem a získali financování projektu IPA, který spočíval v mapování institucí západního Balkánu. Tento projekt se silně týká agendy těchto společných cílů při posílení právního rámce ve většině zemí (směrnice o novém přístupu, nařízení 765/2008 / ES, směrnice o obecné bezpečnosti výrobků). Dohled nad trhem je nejkompexnější oblastí v odvětví kvality a obecně nejméně rozvinutou. Některé aspekty "technických" právních předpisů dokonce i na úrovni EU jsou stále předmětem přezkumu. Proto lze poznamenat, že situace v regionu západního Balkánu se ohledně implementace kvality za období 2011-2017 výrazně zlepšila. Projekty tohoto druhu jsou sladěny a směřují společným směrem.

Efektivita

Z hlediska realizace projektu může být hodnocení pozitivní, ale z hlediska výsledků projektu je nedostačující kvůli nedostatkům při výběru partnerů.

Efektivnost

Uskutečněné aktivity vedly ke stanoveným výstupům, ale výstupy nevedly ve všech případech k plánovanému záměru (zvýšení exportu) a cíli, vzhledem k nedostatkům týkajícím se dozorových orgánů a spravedlivé a otevřené soutěže na trhu.

Dopady

Dopad projektu nedosáhl svého plánovaném rozsahu (vyšší vývoz), s tím, že jedinou alespoň měřitelnou změnou byl export z laboratoře IMK RS/IUGERS.

Udržitelnost

Udržitelnost výsledků projektu je sporná. Pokud by se bývaly vzaly v úvahu zprávy Agentury dozoru nad trhem, identifikace partnerských laboratoří/subjektů mohla být provedena s důrazem na zakotvení subjektů v tržním prostředí.

PROJEKT 2

Hlavní výsledky analýzy:

Podle strategického rámce BaH z 2015, který je založen na hospodářské prognóze předpokládaného úplného zotavení většiny průmyslových odvětví v EU v období 2016-2017, je realistické očekávat dopad týkající se tohoto vývoje na průmyslovou výrobu v BaH. V tomto období se očekává úplná konsolidace trhu EU, oživení soukromé spotřeby, překonání problémů týkajících se financování společností a intenzivnějšího

zahraničního obchodu mezi zeměmi EU. Tento pozitivní vývoj v bezprostředním sousedství je vyjádřen jako hnací síla lepšího využití průmyslových kapacit v Bosně a Hercegovině.

Plánované investice do infrastruktury a energetického sektoru by rovněž měly významně přispět k posílení odvětví stavebnictví v BaH a odvětví zpracovatelského průmyslu, které úzce souvisejí se stavebním odvětvím. Očekává se také, že odvětví energetiky, jako jeden z leaderů průmyslové výroby v předchozím období, bude pokračovat vzestupným trendem růstu a navíc posilovat celostátní průmyslovou výrobu v uvedeném období. Významným přínosem pro zlepšení průmyslové výroby v BaH a posílením jejího konkurenčního postavení by měla být konkrétní opatření vlád jednotlivých entit obsažená v odvětvových strategiích. Podle odhadů DEP by mělo dojít k ročnímu růstu průmyslové výroby o více než 6% oproti předchozím rokům.

Jediná instituce na nejvyšší úrovni správy, BAS, rychle reagovala na potřeby rozvoje odvětví. V rozhovoru s představiteli BAS bylo potvrzeno, že v souladu s potřebami přizpůsobení trhu EU instituce uznávala překlad všech EUROCODů, které obecně vedou ke kvalitnější výstavbě a podpoře sektorového rozvoje. V rámci posouzení potřeb BAS formuloval závěr, že systému EUROCODů chybí vypracované národní přílohy pro BaH a kvůli tomu hledal podporu v rozvojových partnerech. Bylo obtížné nalézt partnera, neboť prostředky EU nepodporovaly takto zaměřené projekty, ale ČRA byla otevřená spolupráci, a to bylo základem dvoustranné dohody o podpoře.

Z hlediska času zástupci BAS poznamenali, že podobné projekty v dalších státech západního Balkánu trvaly cca 5 let (ve srovnání s vývojem v Chorvatsku, Srbsku a Černé Hoře) a vzhledem k účinné spolupráci s ČRA bylo možné projekt dokončit během tří a půl let. EUROCODy byly zavedeny v jednom z národních jazyků BaH, některé však zatím bez NAsa jsou nyní připraveny k užívání. Publikovány jsou na webových stránkách BAS, kde je mohou uživatelé zakoupit.

Překlad a publikování EUROCODů, a zejména zveřejnění národních příloh, vytváří pro státní orgány úplný profesionální základ, který zavádí EUROCODy jako závazné předpisy pro návrh staveb. Tento projekt usnadnil a zpřístupnil EUROCODy. EUROCODy však nejsou plně inkorporovány do legislativy BaH jako povinné. Podle BAS by měly nyní entity zakotvit EUROCODy jako povinnou normu ve stavebnictví. BAS coby státní koordinační agentura provedl potřebné rozhovory s ministerstvy a získali souhlas s plnou podporou EUROCODů. Vzhledem k volbám na podzim 2018 může nastat posun moci a BAS potřebuje velmi informativní rozhovor s ministerstvy po volbách, aby opětovně potvrdila připravenost zavést EUROCODy coby závazný předpis.

Výhody projektu jsou pro technickou komisi vícenásobné i během projektové práce. Práce technických komisí (TK) se účastní značné množství expertů, takže povědomí o novém překladu EUROCODů se šířilo mezi těmi, kdo se pracovních skupin účastní, ale i mezi odborníky – profesními kolegy.

Na druhou stranu klíčový cíl projektu zůstává nenaplněný s ohledem na minimální nárůst využití EUROCODů u stavebních firem. To souvisí s požadovanými legislativními změnami, ale také s nedostatečnou informovaností o výsledcích projektu. Některé společnosti používají EUROCODy, protože EUROCODy jsou bezpečnější než platné standardy JUS v Bosně a Hercegovině, zejména pokud se týká důležitých a složitých staveb. Důvodem k vyloučení EUROCODů je pouze nedostatek informací, tj. někteří inženýři nejsou obeznámeni s koncepcí EUROCODů a používat starší předpisy je pro ně jednodušší.

Pravidla standardů JUS, které jsou nyní z hlediska práva jediné legální, neurčují přesné zadávání vstupních dat a některá zatížení jsou v těchto standardech podceňována. Například inženýři vědí, že je třeba počítat v BaH s vyšším zatížením sněhem než v Srbsku, ale nikdo neznal hodnotu tohoto zatížení. To znamená, že používání standardů JUS ve skutečnosti představuje dnes velký bezpečnostní problém a že přijetí EUROCODů jako povinné legislativy je nutností, pokud jde o stavebnictví a bezpečnost občanů. Stejně tak by se měly EUROCODy dostat do povinných osnov technických oborů.

V současné době se motivace k používání EUROCODů odráží pouze v jejich navrhovaném použití jako standardu, ale použití EUROCODů by mělo být dále upraveno zákony na úrovni entit.

Stavební konstruktéři si dále uvědomují, že staré standardy JUS jsou zastaralé, v mnoha oblastech se v posledních letech projevily nedostatky v praxi, jako je seizmicita a sněhové zatížení. Na základě praxe bylo při návrhu složitých a důležitých struktur využíváno EUROCODů. Často je také použití EUROCODů požadavkem investora. Proto myšlenka překládání a přizpůsobení EUROCODů do bosenského kontextu plně odpovídá potřebám stavebních a projekčních společností. Zveřejňování národních příloh bylo přitom zásadním prvkem, protože inženýři by mohli bez národní přílohy používat přeložené chorvatské nebo srbské EUROCODy, ale bez příloh.

Hlavním problémem při používání EUROCODů je dosavadní souběh s nastavenou národní legislativou s odkazy na JUS. Z toho plynou zejména profesní problémy - konkrétně jsou laboratorní testovací postupy v souladu s platnými předpisy, nikoliv požadavky na charakteristické vlastnosti materiálů apod., které uvádějí EUROCODy.

Podle TK a odborníků z oblasti by jediným řešením bylo, aby byl vyvinut tlak na politiky, aby dělali svoji práci a postupovali dle strategie BaH, tzn. transponovali legislativu EU a umožnili vybudování relevantní infrastrukturu kvality. Také by pomohlo, pokud by se politickým stakeholderům povedlo předvést, že použití EUROCODů v BaH je poměrně široké vzhledem k okolnostem. Dalším potřebným komponentem by bylo další vzdělávání, kde pokud by se vyškolili zejména starší inženýři, mohlo by to urychlit plné využití.

Členové technických komisí vytvořili pracovní skupiny pro jednotlivé EUROCODy a pracovali dobrovolně na základě závazku překládat/vytvářet národně příslušné dokumenty. Jejich pracovní nasazení v relativně krátké době trvání projektu stojí za vyzdvižení.

Pokud jde o návrh a realizaci projektu, následující body by měly být vzaty v úvahu. Například všechny úrovně logického rámce jsou logické, ale jejich provádění a zveřejňování národních příloh (úroveň 1.4) vyžadovalo dlouhodobý sběr přesně stanovených údajů a jejich vědecké zpracování. To platí zejména pro přílohy týkající se zatížení (sněhem a větrem).

Doplňkové faktory pro úspěšné výsledky projektu také spočívají v současném systému vzdělání stavebních inženýrů, kteří přímo ovlivňují kvalitu stavby. Na stavební fakultě Univerzity v Sarajevu byly před deseti lety v učebních osnovách zavedeny EUROCODy, takže většina mladších inženýrů v BaH nemá problémy s jejich používáním. Bohužel kvůli celkové situaci v BaH se velké množství vysoce kvalitních mladých inženýrů rozhodne využít těchto znalostí v zahraničí. Zřízení komory stavebních inženýrů (na úrovni státu nebo entit) s pravomocí certifikovat projektanty a stavební inženýry a řídit kvalitu projektových cílů by zvýšilo kvalitu budov. Neexistence profesní komory je velkým problémem stavebního inženýrství v BaH.

Navíc, jediným zdrojem informací pro odborníky a zainteresované subjekty o tomto projektu byl webový server BAS. Mnoho z nich nemá žádné informace o výsledcích tohoto projektu. Zvyšování povědomí by proto mělo být strategičtější prostřednictvím informačních kampaní, které zahrnují dvě komory: Hospodářskou komoru Federace Bosny a Hercegoviny a Hospodářskou a průmyslovou komoru Republiky srbské. Tyto instituce by se měly zapojit a informovat své členy zabývající se stavebním inženýrstvím o EUROCODech.

Navíc, aby byla zajištěna plná udržitelnost, systém Bosny a Hercegoviny potřebuje systematický další rozvoj stavebních odborníků. Podpora aktivit v tomto ohledu může být jedním z úkolů agendy inženýrské komory.

- V rámci projektu bylo efektivně využito budování kapacit pro překlad a adaptaci EUROCODů, včetně vytvoření národních příloh se čtyřmi interaktivními mapami větru, sněhu, slunce a seizmickou činností.
- Pro plné využití EUROCODů v celé zemi by však měly být tyto výsledky projektu zohledněny v požadovaných pozměňovacích návrzích právních předpisů, u nichž je v současné době stanovena povinná pouze metoda JUS/jugoslávská.
- Významné je, že velký počet firem využívá EUROCODy pro všechny hlavní stavební objekty (před oficiálním překladem do jazyků BHS pomocí srbských nebo chorvatských překladů) a musí být nyní podporovány změnami legislativy jako dalším krokem k zajištění plného dopadu a udržitelnosti projektu.
- Odborníci a univerzitní pracovníci již vyučovali používání EUROCODů několik generací inženýrů na VŠ, proto existuje mezi odbornou veřejností ochota plně dodržovat standardy a podporovat změnu v realitě i v legislativě.

Analýza hodnocení dle indikátorů hodnocení:

Relevance

Projekt reagoval na harmonizaci právních předpisů BaH s EU předpisy týkajícími se stavebnictví a bezpečnosti. Uvedení EUROCODů do praxe je však úkolem státních orgánů a úkolem BAS při propagaci výstupů projektu.

Efektivnost

Aktivity projektu vedly k plánovaným výsledkům. Některé aktivity navíc vedly k některým pozitivním vedlejším účinkům, jako je digitalizace archivovaných dat za účelem vytvoření interaktivních map pro čtyři klimatické oblasti (viz internetové stránky BAS) a vytvoření národních příloh.

Efektivita

Zdá se, že investované prostředky jsou efektivně využívány. Je třeba zdůraznit, že proces zavádění EUROCODů se uskutečnil velmi rychle, ve srovnání s ostatními zeměmi v regionu. Projekt počítal s účastí dvou vědeckých institucí: hydrometeorologických institucí v RS a FBaH pro poskytnutí klimatických dat pro tvorbu národních příloh, tj. map pro klimatické podmínky jako je teplota, vítr, sníh a mapy seizmického

zatížení. Na procesu se dle našich zjištění podílel převážně Hydrometeorologický institut FBaH a dodával požadované výstupy.

Dopad

Dopady projektu na bezpečnost staveb a skutečné využití EUROCODů nelze v této fázi posoudit. Ale to, co lze považovat za významný předpoklad pro dosažení dopadu, je zvýšení efektivity a lepší komunikace pro budoucí možnosti spolupráce mezi státní agenturou BAS, experty z TK a Federálním hydrometeorologickým institutem. Kvalita této spolupráce umožnila zavedení EUROCODů do kurikula na VŠ, včetně učebních materiálů.

Udržitelnost

Projekt je ve fázi těsně po dokončení a plně usiluje o zavedení EUROCODů na stavebním trhu v BaH tím, že se zaměřuje na všechny zúčastněné subjekty. Klíč k udržitelnosti však spočívá v lobování vládní správy na úrovni BaH při přijímání legislativních změn, které mohou odrážet ochotu posunout praxi prováděnou během realizace projektu. Navíc kampaň pro zviditelnění projektových výstupů bude mít zásadní význam pro zvýšení využívání EUROCODů mezi stavebními společnostmi jako koncovými uživateli.

Výsledky dotazníkového šetření pro používání EUROCODů projektovými a stavebními společnostmi v BaH:

Kde působí Vaše společnost?

	Počet
Jenom v FBaH	1
V FBaH a RS	4
Jenom v RS	0
Mimo hranice BaH	2

Jaká pravidla používáte při navrhování konstrukcí?

	Počet
Pouze předpisy bývalého SFRY (JUS)	0
Kombinace EUROCODů a JUS, pokud je to vhodné	5
Pouze EUROCODy	0

Které z následujících informací je vám známo:

	Počet
BAS převedl nějaké EUROCODy z angličtiny do místního jazyka	2
BAS zpracoval národní přílohy do EUROCODů	2

Existuje interaktivní mapa sněhu (BAS EN 1991-1-3 / NA: 2018)	1
Existuje interaktivní teplotní mapa (BAS EN 1991-1-5 / NA: 2017)	1
Žádný z výše uvedených	3

Jak jste se seznámili s aplikací EUROCODŮ?

	Počet
Webové stránky BAS	0
Workshopy profesní komory	0
Odborníci, které jste najali	1
Zahraniční literatura	2
Jiné: vlastní iniciativou, mladších kolegů	2

Jaké EUROCODY používáte?

	Počet
EUROCODE 0: Zásady navrhování konstrukcí (EN 1990)	4
EUROCODE 1: Zatížení konstrukcí (EN 1991)	5
EUROCODE 2: Zatížení betonových konstrukcí (EN 1992)	5
EUROCODE 3: Zatížení ocelových konstrukcí (EN 1993)	2
EUROCODE 4: Navrhování spřažených ocelobetonových konstrukcí (EN 1994)	0
EUROCODE 5: Navrhování dřevěných konstrukcí (EN 1995)	0
EUROCODE 6: Navrhování zděných konstrukcí (EN 1996)	1
EUROCODE 7: Navrhování geotechnických konstrukcí (EN 1997)	2
EUROCODE 8: Navrhování konstrukcí pro odolnost proti zemětřesení (EN 1998)	3
EUROCODE 9: Navrhování hliníkových konstrukcí (EN 1999)	0

Jak dlouho používáte EUROCODY?

	Počet
Nepoužívám	0
Méně než rok	0
1-2 roky	2
3-5 let	0
Nad 5 let	3

Proč používáte EUROCODY?

	Počet
Požadováno na základě smlouvy	3
Zajištění větší bezpečnosti staveb	2
Výpočet a dimenzování jsou podrobněji definovány	2

Jaké jsou důvody, proč EUROCODY nepoužíváte?

	Počet
V příslušných konstrukčních předpisech nejsou plně implementovány	3
EUROCODY nejsou k dispozici	0
Výstavba se stává dražší	0

Pokud nyní EUROCODY nepoužíváte, za jakých podmínek byste je použili?

	Počet
Pokud by to bylo povinné	2
Pokud se plně překládá do rodného jazyka	0
Pokud to bylo vyžadováno smlouvou	1
Pokud poskytují větší bezpečnost konstrukcí	0
Pokud by měli možnost dozvědět se o používání Eurokódů	0

11. Myslíte si, že Eurokódy by měly být povinné a proč?

„Ano, protože platné předpisy v mnoha segmentech jsou překonány.“

„Je nutné informovat, protože dosud používané předpisy již jsou zastaralé a nedostatečně rozvinuté.“

„Měly by být povinné, protože stávající předpisy nejsou dostatečně stahovatelné a jsou zastaralé.“

„Eurokódy vedou k dodržování životního prostředí.“

PROJEKT 3

Hlavní výsledky analýzy:

- **Identifikace potřeb:** IMBiH určil, v jakých oblastech metrologie je nutné rozvinout další služby s ohledem na poptávku, konkurenci, potřeby státu, podporu, kterou dostávají v rámci jiných projektů, a své dosavadní možnosti. Několikrát bylo vyzdvižováno to, že pracovníci laboratoří vyjádřili své požadavky expertům z ČMI, kteří jim (1) naslouchali a (2) dobře poradili s ohledem na

typ zařízení, které potřebují a jeho využití v podmínkách laboratoře. Zaměstnanci z laboratoří se vyjádřili, že v některých případech získané vybavení mělo další výhody, než které původně žádali.

“Time and frequency – over 70 labs that are participating in definition of time in the world. One of these 70 is our laboratory. In CEE other lab it is only in Slovenia. – now we are starting project to deliver precise time to the state. We can when we have this infrastructure. We can deliver to everybody – banks, airports, stations ... this is obvious need that we realized through this project.” (Representative of IMBiH 1)

- **Synergie:** Zároveň vedení IMBiH bylo velmi schopné koordinovat přínosy různých projektů ze zahraničí v tom smyslu, že dokázali využít silných stránek jednotlivých projektů a doplňovat navzájem oblasti podpory.

“At the same time we had this German PTB project (German institute as CMI supported by the Ministry/government of Germany). However they did not provide a lot in equipment only 10 percent, so the combination and complementing role of the CZ project was great, increased our working abilities to a great extent. The matching of the two project was great. – I am not talking about overlapping but supplementing. Synergy. – So it was good to see one Czech one German and our guys in the laboratory.” (Representative of IMBiH 1)

“This is particularly relevant with CZ project. For example Germany provides no equipment just services, Slovenia looks for matching grants for training to be provided. We found a good ration 80%-20% (Equipment and training). Slovenian for example either provide full donation in equipment but no training, you have to have money for training. Which isn't also the best. Or just training. In CZ case it was a full module provided! – the best way.” (Representative of IMBiH 1)

- **Výsledek projektu:** Podle rozhovorů s vedením a pracovníky laboratoří IMBiH na základě výstupů projektu laboratoře byl schopen publikovat CMCs a získat vyšší poptávku a tím navýšit počet poskytovaných služeb. IMBiH celkově zlepšuje svoji pozici na trhu (*“In general we have increase in customers, 2016/1017, income increase in 46%. We are positioned to gain increase in each year.”*) Nárůst poskytovaných měření je v případě Laboratoře frekvence a času významný (zdroj: IMBiH).

Laboratoř frekvence a času:

2018 do 24.09.2018	41
2017	46
2016	30
2015	21
2014	0

V případě laboratoří pro kvalitu a kvantitu paliv plyných se počet zákazníků nezměnil, protože se jedná o legální metrologii v rámci kontrolního výkonu státu, takže zákazníci mají povinné měření v rámci poskytování vlastních služeb/výroby. V tomto případě se jednalo o dodané vozidlo pro kontrolu benzínových stanic. Vozidlo bylo velmi kladně hodnoceno jak realizátory tak zaměstnanci IMBiH a údajně významně přispělo k zlepšení prováděných měření.

„Number of customers did not change because it is the legal obligation of the owner to go through this verification. ...the real benefit is that all the things can be done more efficiently, safe, faster.“ (lab expert 3)

„We got this mobile laboratory – which is an excellent thing – people performed the verification but with old equipment – now they have better! The customers – petrol stations – are more happy as the verification is carried out in shorter time than with old equipment. Petrol station are private, owners are happy if you are quick (2-3 hours). That is the profit of the project.“ (lab expert 4)

Dle ředitele IMBiH by se stejných výsledků bez podpory projektu nedosáhlo. Hlavním problémem pro IMBiH je nedostatek investičního kapitálu s ohledem na závislost na státních příspěvcích, který stačí na údržbu. Proto dle jeho názoru získat dodané zařízení a potřebná školení by jim trvalo roky, a projekt tak výrazně zrychlil rozvoj IMBiH.

Nicméně k celkovému rozvoji IMBiH přispívají i další faktory včetně působení dalších zahraničních projektů, aktivní účast v mezinárodních organizacích, návštěvy zahraničních expertů, stáže pro zaměstnance v laboratořích v západních zemích (podporované EU granty).

- **Komunikace, soft skills, flexibilita:** Zaměstnanci IMBiH velmi kladně hodnotili způsob komunikace českých expertů/realizátorů, jejich flexibilitu při organizaci práce a nastavení projektu s ohledem na neplánované potřeby nebo překážky (clo).

“Czech development agencies was highly flexible which was appreciated in terms of training, number of days of training, selection of experts.” (IMBiH project manager)

“Mr. Kucera came and saw what they got and they said needs. They needed resistance – him from his experience specified. They choose equipment from Canada – main representative in Europe. They are very happy with his services. With Mr. Kuna (Time lab) – they got more equipment than specified. They offered useful suggestions.” (IMBiH project manager)

- **Udržitelnost:** Na vysokou udržitelnost výsledků projektu má jednoznačně vliv strategie IMBiH a orientace instituce na celkový rozvoj včetně orientaci na zákazníky a mezinárodní metrologickou komunitu.

“We need to keep international recognition, for this we need to maintain the technical level of equipment, then metrological parameters to be kept/maintained and also to have staff. Needs are increasing – think about additional development of the labs. It is related to expansion of CMCs/services provided. Sustainability isn't linked to needs from previous needs but for current and future needs. We have to look in further development of labs. It is never-ending story.” (Representative of IMBiH 1)

Vedení IMBiH je velmi aktivní v hledání příležitostí pro růst, zároveň dávají velký význam na svoje personální kapacity ve smyslu kariérního růstu (vzdělávání, zahraničních stáží, i přes nízkou míru odchodů zaměstnanců). Navíc jsou limitováni omezením na přijímáním nových zaměstnanců (*“The only limit that we have is the staff (restrictions of employment in uprava-public sector, 8 years) which results in burdening of the permanent staff with the increase of the work.”*)

Dalším důležitým faktorem pro udržitelnost je pokračování v poskytování podpory českých expertů zaměstnancům podpořených laboratoří. Čeští experti toto viděli jako samozřejmost v rámci

podpory daných laboratoří a ze strany laboratoří tato podpora byla velmi vítána a ceněna. Dalším faktorem je navázání obchodních vztahů mezi IMBiH a ČMI a nový navazující projekt ZRS ČR. Významným faktorem progresivního rozvoje IMBiH je osobnost stávajícího ředitele.

“We kept contact with Czech colleagues, we sit in same technical committees, have a new project, we calibrate our instruments there. Calibration is a commercial service but Serbia is maybe cheaper but Czech Metrology institution is better quality. Also we don't have people here who can work on this level of exchange here. The mentality of people here and there is very similar. CZ are happy with our experts and we are happy with them.” (lab expert 1)

„We are happy with CZ cooperation and the interactive part, it has been very helpful. We continue with new projects, from capacity building to becoming partners.“ (lab expert 2)

Výsledky dotazníkového šetření spokojenost zákazníků IMBiH:

Název společnosti (nepovinné):

Sterling International, Ivex doo Usora, KJKP SARAJEVOGAS, MIBO Komunikacije Sarajevo, Iskraemeco Sarajevo

Obchodní činnost:

	Počet
Zkušební / kalibrační laboratoř	4
RD	0
Academia	0
Výroba	1
Recyklace	2
Distribuce plynu	1
Inspekční orgán	1
Měřicí přístroje pro kontrolu/ověřování	1
Jiné: Prodej	1

Zakoupený produkt nebo služba:

	Počet
Kalibrace	5
Testování	3
Dodávka zařízení	0
RD	0
Školení	4

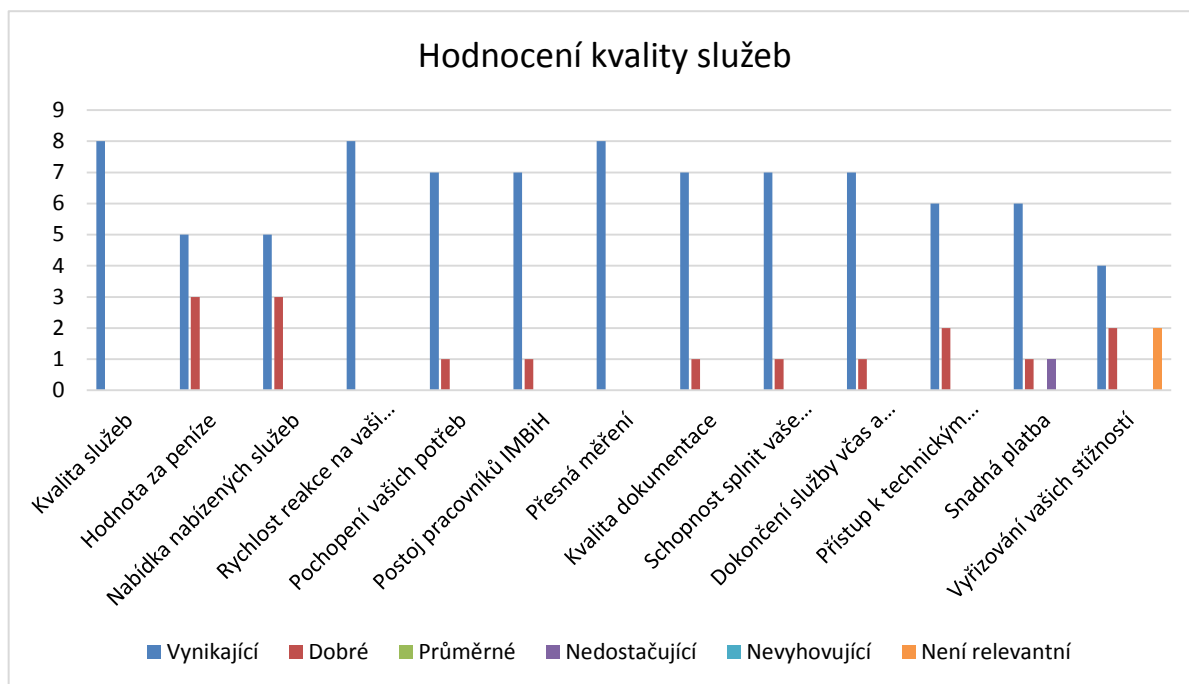
Poradenství	2
Konference	0
Publikace	2

Proč volíte IMBiH?

	Počet
Odbornost / Technická dokonalost	6
Hodnota za peníze	1
Nestrannost	5
Žádný jiný poskytovatel služeb	0
Zákaznický servis	2
Předchozí zkušenosti s IMBiH	3
Osobní kontakt	6
Jiné: státní výkon kontroly	1

Jak hodnotíte následujícími aspekty poskytovaných služeb?

	Vynikající	Dobré	Průměrné	Nedostačující	Nevyhovující	Není relevantní
Kvalita služeb	8					
Hodnota za peníze	5	3				
Nabídka nabízených služeb	5	3				
Rychlost reakce na vaši počáteční žádost	8					
Pochopení vašich potřeb	7	1				
Postoj pracovníků IMBiH	7	1				
Přesná měření	8					
Kvalita dokumentace	7	1				
Schopnost splnit vaše technické potřeby	7	1				
Dokončení služby včas a uzavření smlouvy	7	1				
Přístup k technickým odborníkům	6	2				
Snadná platba	6	1		1		
Vyřizování vašich stížností	4	2				2

Jak byste hodnotili kalibrační kompetence metrologů?

100% vynikající

Jak byste hodnotili odbornost a pracovní návyky metrologů?

100% vynikající

8. Má IMBiH konkurenční ceny?

Ano – 87,5%, Ne – 12,5%

9. Budete opět používat službu IMBiH?

100% Ano

10. Do jaké míry si myslíte, že společnost IMBiH zlepšila své služby za poslední 4 roky?

25% - Nevím

25% - Jsou lepší

50% - Jsou mnohem lepší

PROJEKT 4

Hlavní výsledky analýzy:

- **Zavedení systému úřední kontroly a certifikace rozmnožovacího materiálu rostlin**

Strategický rámec pro Bosnu a Hercegovinu, což je dokument, který poskytuje přehled o prognózách hospodářského vývoje v Bosně a Hercegovině, připravilo ředitelství pro hospodářské plánování Bosny a Hercegoviny v roce 2015. Dokument byl připraven v souladu s rozhodnutím o postupu střednědobého plánování, sledování a podávání zpráv v orgánech Bosny a Hercegoviny a slouží jako vodítko pro portfolio strategických cílů pro přípravu střednědobého pracovního programu Rady ministrů pro období 2016 - 2018.

Pokud jde o roli a odpovědnost zúčastněných institucí v oblasti zemědělství na všech úrovních, jsou definovány v zákoně o zemědělství, potravinách a rozvoji venkova v Bosně a Hercegovině. Tento zákon upravuje cíle, zásady a mechanismy pro tvorbu politiky a strategii, strukturu a kompetence na všech úrovních vlády, jejich role a vazby, mechanismy monitorování a hodnocení a správní a kontrolní dohled v sektoru. Zavedení tohoto zákona by také mělo usnadnit pokrok směrem k evropské integraci, pokud jde o koordinaci přípravných činností na vytvoření podmínek a možností využití předstupní pomoci.

Podle zákona o zemědělství, potravinách a rozvoji venkova v Bosně a Hercegovině jsou rámcové odvětvové cíle BaH:

- a) aktivace nevyužitých přírodních a lidských zdrojů, rozvoj udržitelného, konkurenčního a dynamického odvětví zemědělství, lesnictví a výživy;
- b) zvyšování úrovně uspokojování potřeb populace vlastními potravinami a nahrazení dovozu potravin domácími produkty, pro jejichž produkci existují přírodní a jiné podmínky, a snížením deficitu zahraničního obchodu se zemědělskými a potravinářskými výrobky;
- c) zajištění souladu a integrace odvětví do trhu EU a globálního trhu;
- d) podpora diverzifikace hospodářských činností, zlepšení zaměstnanosti a obecných podmínek pro vytváření příjmů a zlepšení kvality života ve venkovských oblastech;
- e) zajištění dostupnosti vysoce kvalitních, cenově dostupných a bezpečných potravin;
- f) zajištění racionálního využívání a ochrany přírodních zdrojů a biologické rozmanitosti;
- g) umožnění přiměřené životní úrovně a přispění ke stabilitě zemědělských příjmů a potravinové bezpečnosti obyvatelstva.

Zvláštní cíle předpokládají postupnou harmonizaci politik a mechanismů pro provádění zemědělských politik jak v rámci BaH, tak se společnou zemědělskou politikou Evropské unie, jak je definováno v následujících nařízeních EU:

- (1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1305/2013 ze dne 17. prosince 2013 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EPFRR) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1698/2005;
- (2) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a kontrole společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (EC) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) 485/2008;

(3) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013 o zavedení pravidel pro přímé platby zemědělcům v rámci programů podpory v rámci společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009 a

(4) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013 o zřízení společné organizace trhu s zemědělskými produkty a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 922/72 , (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007

Zavedením koordinačních mechanismů a vhodných institucionálních struktur se kapacity, systémy a postupy v rámci přidělených kompetencí řídí předvstupními přípravami na harmonizaci a postupné převzetí a přijetí *acquis communautaire* v zemědělství.

Koncepce ZRS ČR 2010-2017 zahrnuje mimo jiné i odvětví zemědělství v BaH jako cílový sektor financování. Dotační podpora České republiky je založena na „Programu rozvojové spolupráce BaH 2011-2017“ Česká republika financovala šest projektů v Bosně a Hercegovině souvisejících se zemědělstvím včetně projektu "Institucionální podpora pro certifikaci a kontrolu rostlinného materiálu", který byl zahájen v roce 2013.

Vzhledem k významu produkce rostlinného materiálu v BaH a hlavně standardního sadebního materiálu je tento projekt navržen tak, aby zahájil produkci certifikovaného sadebního materiálu v souladu s normami EU a aby byl ekvivalentní produkci EU. Během tohoto projektu se uskutečnila teoretická a praktická školení pro rostlinolékařské inspektory, zaměstnance v institucích, které kontrolují produkci rozmnožovacího materiálu a školení producentů.

PHPA jako příslušný orgán pro tuto oblast v BaH přijal veškerá prováděcí nařízení, která umožňují proces zápisu zemědělských plodin na seznam rozmnožovacího materiálu v BaH v souladu se zákonem o osivu a sadbě zemědělských rostlin BaH.

Na úrovni BaH byl vytvořen registr odrůd, který byl vydán odrůdovou komisí. Kromě seznamu na úrovni BaH má RS vlastní seznam odrůd. Byl také zřízen registr producentů rozmnožovacího materiálu.

Vzhledem k členitosti státní správy v BaH neexistuje v oblasti rostlinného rozmnožovacího materiálu jediný vnitrostátní kontrolní subjekt. Na úrovni BaH nebylo zřízeno žádné ministerstvo zemědělství, které by bylo partnerem pro EU a její členské země pro tuto oblast.

Centrální institucí, která má v kompetenci rostlinnou produkci je PHPA v rámci MOFTER. Tím pádem je zodpovědná i za spolupráci a výměnu informací s mezinárodními úředními orgány. Povinnosti PHPA a dalších institucí jsou stanoveny zákonem o ochraně zdraví rostlin v Bosně a Hercegovině.

Správa společnosti PHPA není podle zákona o ochraně zdraví rostlin přímo nadřízená kontrolním orgánům, které fungují na úrovni entit. Podle tohoto zákona kontrolu provádějí fyto-sanitární inspektoři obou entit a BD. Fyto-sanitární inspekce jsou organizovány v rámci Ředitelství inspekce RS, Federálního inspekčního úřadu FBaH a Odboru veřejné bezpečnosti, subdivize pro inspekční záležitosti vlády okresu Brčko.

Cílem podpory systému rostlinolékařských kontrol je harmonizace BaH legislativy i exekutivy s Mezinárodní úmluvou o ochraně rostlin, s předpisy EU upravující pohyb zboží a kontrola vnitřního trhu.

Na základě rozhovorů s klíčovými partnery v rámci tohoto projektu bylo zjištěno, že byl vytvořen právní rámec pro kontrolu a certifikaci rostlinného materiálu.

Při rozhovoru s zástupkyní pro projekt z PHPA jsme byli informováni o tom, že byla vybrána dvě místa pro sadbu matečnic: matečnice sadby třešní v Čitluku ve FBaH a jablka, hrušky a další ovocné stromy v RS v Srpaci. První výsadba se sazenicemi z České republiky se uskuteční v říjnu roku 2018. Zástupkyně upozorňovala, že v současné době v BaH se nachází školka, která vyrábí certifikované sazenice včetně vinné révy.

- **Změna kompetencí školených pracovníků státní správy** (níže výsledky dotazníkového šetření)

Zástupci institucí, státní správy a zemědělských výrobců poukázali na to, že jedním z největších přínosů projektu bylo vzdělávání jak v České republice, tak v BaH za pomoci odborníků z České republiky. Vzdělávací proces je činností, která je pro Bosnu a Hercegovinu nezbytná k zavedení systému postupů a kontrol harmonizovaných se systémem EU v oblasti zemědělství jako jednoho z nejdůležitějších odvětví strategického rozvoje.

Další zástupkyně PHPA zdůraznila, že v budoucnu bude vyžadováno vzdělávání producentů certifikovaných sazenic. Dle její výpovědi během školení inspektoři měli pocit, že své znalosti a kompetence významně zlepšili.

Zvláště zdůraznila flexibilitu tohoto projektu, kdy mimo původní výstupy projektu se provádí i vzdělávání pracovníků laboratoří v metodách ochrany nových odrůd a školení pracovníků ve fyto-sanitární laboratoři pro stanovení škodlivých organismů brambor. S pomocí ÚKZÚZ se před dvěma lety konalo několik seminářů, které byly v tomto procesu považovány za velmi užitečné.

Zástupce Zemědělského institutu FBaH zdůraznil také pomoc ZRS ČR s akreditací některých testů. Jedná se o PT (Proficiency Test), který se v současnosti provádí ve spolupráci se zahraničními institucemi. Zatím bylo 21 metod akreditováno podle standardu 17025. Bez testu PT nelze akreditace 20 následujících metod dokončit.

Zemědělský ústav FBaH usiluje o akreditaci v souladu s normou 17065, ale BATA nemá žádné akreditační odborníky v souladu s normou 17065, což je důvod, proč byla ZSR ČRA požádána o pomoc.

Během setkání v Centru pro rostlinné a genetické zdroje a Vzdělávacího centra na demo-polygonu Fakulty zemědělských potravin v Butmir, nás zástupce centra informoval o možnostech tohoto experimentálního pozemku, který má k dispozici 7 hektarů půdy. Butmir má genetickou banku, genetický autochtonní materiál je shromažďován po dobu 5 let, testuje zemědělské stroje a postřikovače a logistiku a služby pro předvádění pozemků; provádí se zde vzdělávání v rámci univerzity.

Zástupce centra je obeznámen s projekty, které provádí ZRS ČR. Zdůraznil, že vzdělávání prováděné v České republice a v BaH za pomoci českých odborníků bylo mimořádně důležité při přípravě na certifikaci rostlinného materiálu a zdůraznil, že se jedná o první projekt, v němž se Česká republika, agentura USAID FARMA a projekt SIDA ze Švédska působí společně a že se jejich podpora nepřekrývá ale doplňuje.

Mluvili jsme také se zástupcem projektu FARMA II.FARMA ve spolupráci s Českou rozvojovou agenturou a Zemědělskou fakultou, která poskytla nemovitost Butmir, organizovala propagaci nových odrůd. Více než 70 odrůd rostlinného materiálu bylo dovezeno a vysazeno za účelem testování nových odrůd, které lze pěstovat v místních klimatických podmínkách a jsou vyhledávány na trhu EU.

V rámci tohoto projektu podpořila Česká rozvojová agentura údržbu demo pozemku, výcvik v terénu a školení školitelů s cílem udržet projekt udržitelný a pokračování v činnosti po ukončení spolupráce s projektem FARMA.

Zástupce projektu FARMA II. byl zapojen do vzdělávání v České republice s inspektory a producenty rozmnožovacího materiálu. Uvedl, že organizace je na nejvyšší úrovni a znalosti, které partneři z BaH získali, jsou velmi užitečné pro rozvoj BaH. V další fázi projektu se vyjednala školení v České republice pro producenty rozmnožovacího materiálu za účelem produkce sazenic bez virů. Zdůraznil vynikající spolupráci s PHPA. Bez České rozvojové agentury by bylo podle něho velmi nejasné, jak a kdy by se takový úspěch povedl. Většina přínosů pocházela ze vzdělávání, ale také z oblasti spolupráce, která bude pokračovat.

Fytosanitární inspektoři měli z projektu mimořádný prospěch, znalosti a vzájemné propojení (včetně propojení inspektorů z obou entit a BD), a tím bude zajištěna vyšší kontrola dovážených sazenic.

Bývalý manažer projektu FARMA USAID / SIDA, nebyl přímo zapojen do tohoto projektu, s výjimkou přípravné fáze na začátku, kdy se vyskytly problémy kvůli různým politickým a soukromým zájmům, nejvíce hovořil o odrůdovém seznamu. Tento seznam byl předmětem diskuzí zejména v RS. Dle respondenta existuje mnoho věcí, které je třeba provést na státní úrovni (například v případě infikovaných malin), aby se zlepšila efektivita pro konečného spotřebitele.

Takto vyhodnotil pozitivní aspekty projektu:

- Česká republika je ideálním partnerem pro BaH, pokud jde o zkušenosti a porozumění ve vztahu k ostatním zemím EU. Odborníci z České republiky vstoupili do tohoto projektu s upřímným zájmem pomáhat. Za úspěšnost projektu jsou zodpovědní i odborníci z partnerských projektů a vládních institucí (z FARMA, vedení PHPA, zástupci ministerstev, institucí a inspektorátů).
- Všechny země s funkčním systémem mají vzdělávací program. Tento příklad by měla následovat i BaH se stejným vzdělávacím systémem pro oba subjekty a BD prostřednictvím příslušných ministerstev. Projekt je dobře hodnocen kvůli jeho kontinuitě, flexibilitě a adaptabilitě na mimořádné situace, například při povodních.
- Vzdělávání je nejdůležitější, zvláště pro výrobce, kteří nakupují nejlevnější výsadbu, a v důsledku je to pro ně nevýhodné. Certifikované sazenice jsou dražší, ale jsou dlouhodobou investicí.
- Projekt byl hodnocen jako dobrý z důvodu zapojení soukromého sektoru a producentů rozmnožovacího materiálu, a nejen administrativy, což umožňuje udržitelnost.

Bývalá manažerka oddělení pro politiku a regulaci v rámci projektu USAID a Švédsko Farma II zdůraznila velký přínos praktického školení. Zdůraznila význam činností prováděných na státní úrovni. Dle respondentky je vývoz pod kontrolou inspektorátu, jehož inspektoři musí rozumět a dodržovat pravidla EU. V rámci inspektorátů na začátku projektu nebylo jasné rozdělení práce, neexistovaly či nedodržovaly se metodiky. Projekt vedl k lepší organizaci inspektorátů. Inspektoři měli možnost vidět systém v ČR. Školení a semináře se zaměřily na praktické kompetence a zlepšené kontrolní systémy. Čeští experti připravili např. simulaci kontroly inspekčním orgánem ve školce. Zdůraznila, že podle jejího názoru projekt má jasné výsledky a zlepšuje systém. Pomocí výsledků projektu by BaH měla mít vlastní výrobu certifikovaného rozmnožovacího materiálu a zlepšit kontrolu dovozu.

Zástupci podpořených institucí jednomyslně hodnotili realizované vzdělání jako velmi užitečné. Vzdělávací aktivity vedly ke změnám v kompetencích v klíčových institucích, což vedlo k vytvoření efektivnější institucionální podpory a legislativy.

- **Možnost spolupráce místních partnerů mezi sebou nebo s českými protějšky**

Poradkyně ředitele PHPA, koordinátorka projektu, na schůzce konané 2. 7. informovala o aktuální situaci v oblasti rozmnožovacího materiálu. Vyjádřila spokojenost ve spolupráci s českými kolegy, zástupci institucí RS a FBaH, týmu FARMA. Zvláště zdůraznila spokojenost s flexibilitou projektu a úrovní školení a seminářů, pro inspektory, pracovníky laboratoří a producenty semenářských rostlin: *"Bylo výjimečné vidět české odborníky s takovou motivací sdílet své zkušenosti. Jsou velmi užitečné."* Zdůraznila ochotu českých kolegů pomoci v otázkách, které přímo nesouvisí s tímto projektem. Poukázala na to, že BaH bude ještě potřebovat další vzdělávání, zejména v produkci certifikovaných sazenic.

Ohledně legislativním segmentu respondentka zdůraznila, že kvůli otázce jurisdikce došlo k nepatrnému zpoždění v přijetí Pravidel odborného dozoru nad rostlinným materiálem, Příručky - Metodiky kontroly rostlinného materiálu, která je v obou entitách na stejné úrovni. Zákony a zásady jsou na úrovni entit, PHPA pak pracuje na harmonizaci. Vzhledem k tomu, že PHPA spolupracuje s oběma ministerstvy, existují problémy s legislativou politické povahy.

Na setkání, které se konalo dne 11. 7. v Banja Luce, vedoucí oddělení rostlinné výroby ministerstva zemědělství RS, poukázal na to, že projekt byl na začátku pomalejší kvůli počátečnímu nepochopení fungování struktury vlády v BaH.

Spolupráce s českými kolegy, s týmem projektu FARMA, s kolegy z Federace i se sdružením zemědělských výrobců byla hodnocena nejvyšším stupněm. Zvláště zdůraznil spokojenost se vzděláváním a dosaženou situací ohledně založení dvou matečnic bez nichž by nebyla možná výroba certifikovaných sadbových materiálů.

Jak řekl vedoucí Oddělení rostlinné výroby federálního ministerstva zemědělství na setkání konaném dne 3. 7., spolupráce se všemi zúčastněnými stranami je dobrá, nebyly zde žádné problémy. Odhaduje, že projekt byl velmi dobře zaměřen a hodnocen jako velmi úspěšný, zejména v oblasti vzdělávání.

Bez dobré spolupráce na všech úrovních by nebylo možné dosáhnout všech toho, co projekt dosáhl, řekl ředitel Federálního úřadu zemědělství na setkání, které se konalo 7. července 2018. Vyjádřil spokojenost s prováděnými činnostmi, zejména školení zaměstnanců úřadu o akreditacích nových laboratorních metod. Bez pomoci od ZSR ČR by bylo obtížné provést akreditaci v souladu s normou 17065, neboť BATA nemá v souladu s touto normou akreditační odborníky. Vyjádřil spokojenost se spoluprací s českými kolegy v tomto segmentu. Federální úřad zemědělství má velmi dobrou spolupráci s ústavu v Banja Luce a Mostaru. V některých případech pracují jako konsorcium. Je nutné lépe informovat odbornou i neodbornou veřejnost o práci odrůdové komise, která je nominována, ale existují některé neshody ze strany RS.

Poradkyně ředitele PHPA na schůzce konané dne 3. července 2018 vyjádřila spokojenost se stupněm spolupráce na tomto projektu se všemi zúčastněnými stranami, zejména s viditelně vylepšenými laboratořemi. Zdůraznila své překvapení, jak velká je podpora ZRS ČR jako dárce. Dle jejího názoru ani v důsledku předvolebního období nedošlo k žádnému tlaku. Podle ní jsou malé kroky v rozvoji velmi důležité. Projekt zahrnuje uspokojivý počet inspektorů a inspektorek, pracovníků laboratoří a vládních úředníků.

Ve dnech 3. července 2018 během návštěvy školky S. A., byl proveden rozhovor s vedoucím školky panem S. Respondent vyjádřil spokojenost se spoluprací s příslušnými institucemi, s výjimkou segmentu souvisejícího s certifikačním procesem. Podle respondenta přijetí seznamu, vybudování matečnic a zavedení certifikované produkce je klíčové. Zdůraznil, že bez finančních pobídek by výroba rostlinného rozmnožovacího materiálu nebyla zisková. Zdůraznil také, že poradenské služby příliš nefungují v terénu a nemají dostatečné vzdělání.

- **Dopady projektu**

Porovnáním výsledků dosažených před zahájením projektu se současnou situací na úrovni příslušných ministerstev došlo k pokroku, přestože nebylo dosud zřízeno ministerstvo zemědělství na úrovni státu. Předpisy na úrovni BaH jsou harmonizovány, i když v některých případech to bylo za použití dvou různých verzí dokumentu se stejným vyzněním. I v situaci jistého blokování rozhodnutí daného politickým tlakem zástupci ministerstev a další účastníci projektu vyjádřili spokojenost se vzájemnou spoluprací a komunikací, stejně tak i s komunikací s realizátory tohoto projektu. Bez ohledu na skutečnost, že existují určité neshody ohledně postupu na straně obou entit, došlo v průběhu tohoto projektu k patrným změnám v přístupu k řešení problémů v odvětví zemědělství.

Pro úspěšné dosažení cílů projektu je omezujícím faktorem zpoždění při přijímání právních předpisů nižší síly v oblasti sadby a nedostatečná dohoda o zřízení certifikačního orgánu, který dosud nebyl stanoven.

V březnu 2017 Rada ministrů BaH doporučila zemědělským subjektům v oblasti zemědělství, aby harmonizovaly zákony a nařízení entit, které upravují oblast produkce, přípravu na uvedení na trh, dovoz a uvádění na trh osiva a sadby zemědělských rostlin se zákonem o osivu a sadbě zemědělských rostlin BaH a pokračovaly ve spolupráci s PHPA. Zároveň byl vytvořen registr producentů a registr odrůd, ačkoli nejsou formálně sjednoceny mezi entitami.

Prostřednictvím tohoto projektu inspektoři absolvovali rozsáhlý výcvik, který byl hodnocen jako mimořádně úspěšný a užitečný, který viditelně zlepšil práci inspekčních služeb v terénu, což lze považovat za měřitelný vliv intervence ve vztahu k plánovaným dopadům.

K dnešní době projekt úspěšně připravil podmínky pro zavedení certifikačního systému pro rozmnožovací materiál rostlin. Poslední překážka bude odstraněna vytvořením dvou základních matečnic. Výsadba začne na podzim roku 2018. Zavedení certifikačního systému mimo jiné zvýší důvěru spotřebitelů.

V BaH je v současné době k dispozici pouze jedna školka s certifikovaným sadbovým materiálem. V říjnu roku 2018 začíná výsadba dvou matečnic pro certifikované sazenice. Můžeme shrnout, že projekt měl významný dopad na systém certifikace rostlin, běžný v zemích EU, a tím pádem výrazně odstraní překážky pro vývoz produktů z Bosny a Hercegoviny do EU a zlepšil právní prostředí pro potenciální zahraniční investory.

Výsledky dotazníkového šetření pro hodnocení účastníků školení ÚNMÚZ na kontrolu a testování v zemědělství 2013-2018 (17 respondentů)

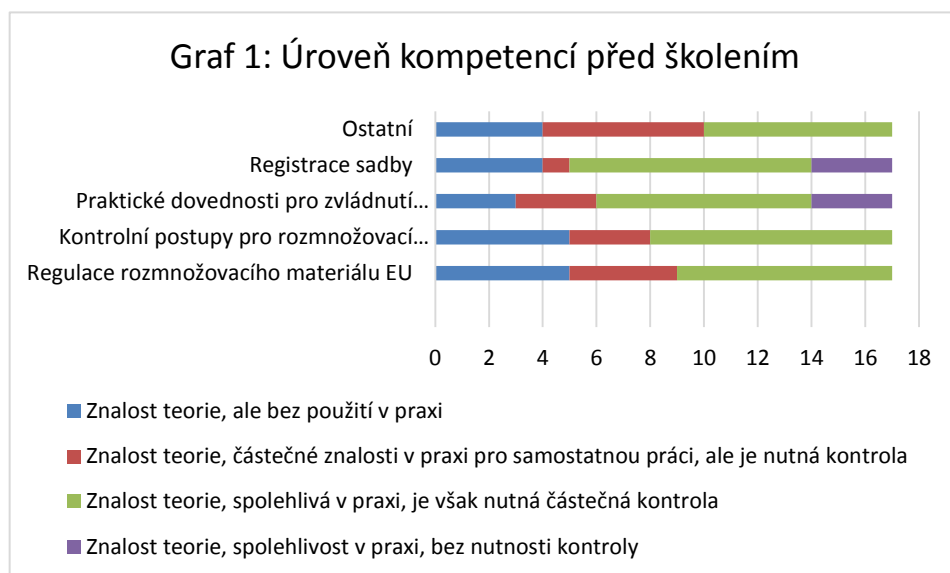
Kdo je Váš zaměstnavatel?

	Počet

Inspektorát RS	7
Spolková správa pro inspekční záležitosti úřadu FBaH	9
Kancelář primátora okresu Brčko v BaH	1

Jakou úroveň kompetence (znalosti a dovednosti) jste měl(a) před zahájením projektu a školení?

	Znalost teorie, ale bez použití v praxi	Znalost teorie, částečné znalosti v praxi pro samostatnou práci, ale je nutná kontrola	Znalost teorie, spolehlivá v praxi, je však nutná částečná kontrola	Znalost teorie, spolehlivost v praxi, bez nutnosti kontroly
Regulace rozmnožovacího materiálu EU	5	4	8	0
Kontrolní postupy pro rozmnožovací materiál a sazenice	5	3	9	0
Praktické dovednosti pro zvládnutí rozmnožovacího materiálu a sadby	3	3	8	3
Registrace sadby	4	1	9	3
Ostatní	4	6	7	0

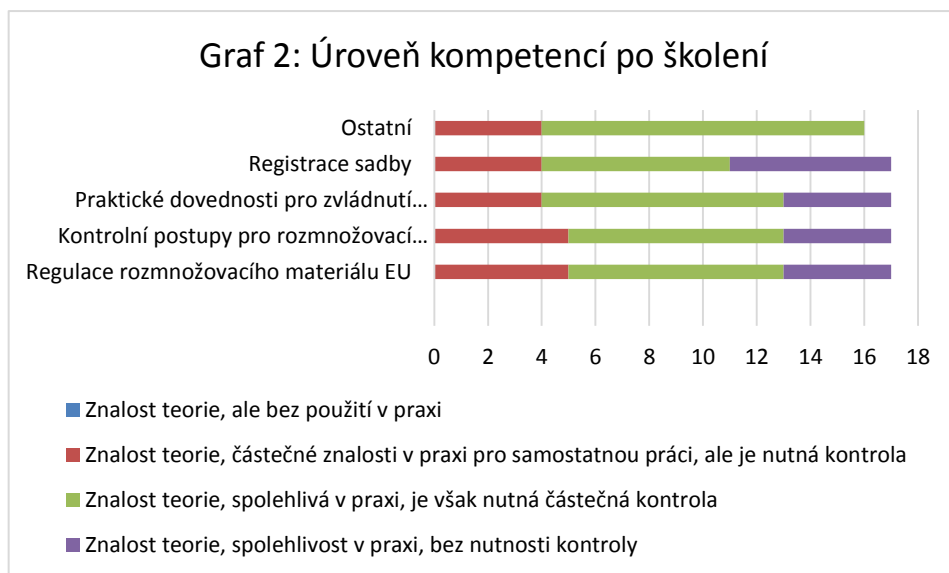

Jakou úroveň kompetencí jste dosáhl po školení projektu?

	Znalost teorie,	Znalost teorie,	Znalost teorie,	Znalost teorie,

	ale bez použití v praxi	částečné znalosti v praxi pro samostatnou práci, ale je nutná kontrola	spolehlivá v praxi, je však nutná částečná kontrola	spolehlivost v praxi, bez nutnosti kontroly
Regulace rozmnožovacího materiálu EU	0	5	8	4
Kontrolní postupy pro rozmnožovací materiál a sazenice	0	5	8	4
Praktické dovednosti pro zvládnutí rozmnožovacího materiálu a sadby	0	4	9	4
Registrace sadby	0	4	7	6
Ostatní	0	4	12	0

Graf 2: Úroveň kompetencí po školení

Jak hodnotíte trénink podle následujících kategorií:

	Velmi dobře	Dobře	Nevyhovující	Velmi nevyhovující
Organizace workshopů v Bosně a Hercegovině	10	6	1	0
Organizace návštěv v terénu v České republice	14	2	0	0
Tvorba metodických pokynů	7	10	0	0
Kvalita odborníků / lektorů	12	5	0	0
Užitečné informace	11	6	0	0
Ostatní	0	11	0	0

Jak vám školení pomohlo vaší práci?

9 respondentů se vyjádřilo, že jim školení velmi pomohla v kvalitě práce. Další se vyjádřili k užitečnosti praktických workshopů a příkladů (především práce inspektorů, produkce sadby v EU), převážně konaných v ČR.

7. Jaký je nejvýznamnější efekt těchto školení ve vaší práci?

Většina respondentů označila praktický nácvik a osvojení si dovedností/znalostí jako nejvýznamnější efekt školení a pak několik respondentů zmínilo zvýšení bezpečnosti při práci.

8. Jak lze zlepšit výcvik?

Většina respondentů se vyjádřila, že chtějí více nebo pokračování v získávání praktických zkušeností ze školení.

9. Do jaké míry se domníváte, že zaměstnavatel vás podporuje ve vašem profesním rozvoji?

Většina respondentů odpověděla, že je zaměstnavatel podporuje.

10. Jaké faktory by měly být dále zváženy pro implementaci certifikace a kontrola rozmnožovacího materiálu v Bosně a Hercegovině?

„Aplikace různých předpisů na celém území Bosny a Hercegoviny je jedinou překážkou rozvoje.“

„Spolupracující výrobci, instituce jako certifikační orgán, laboratoře a inspekce.“

„Kontrola karanténních škodlivých organismů“

„Nejdůležitějším faktorem není provedení směrnic a předpisů na státní úrovni, fyto-sanitární inspektoři nejsou v rámci CBC Bosna a Hercegovina, nefungují stejným způsobem - a tak je certifikace odlišná, kontrola musí být na úrovni státu, jedinečná“

„Přísná kontrola produkce reprodukčního materiálu“

11. Chcete přidat další komentáře, které nejsou uvedeny výše?

„Nejlépe navržený a nejvýkonnější projekt v této oblasti, ve kterém jsem se zúčastnil, všechny gratulace týmu pana Petra. Upřímně řečeno, každé investované euro se vyplatilo.“

„Chtěla bych poděkovat České rozvojové agentuře za velmi dobře organizovaný projekt se zvláštním oceněním za organizaci studijních pobytů do ČR, které jsou velmi dobře navržené a přizpůsobené.“

PŘÍLOHA 9 - VYHODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PRŮŘEZOVÝCH PRINCIPŮ

	Projekt 1	Projekt 2	Projekt 3	Projekt 4
Good Governance				
1.1 Stakeholder engagement and participation	1	3	3	3
2.1 Transparency and accountability of government and other actors	0	4	3	4
3.1 Open government and corruption	0	3	2	3
3.2 Regulatory enforcement	2	4	3	5
3.3 Justice	0	1	1	2
Environment and sustainable development				
1.1 Biodiversity, land, soils and forests	2	3	3	3
1.2 Atmosphere and clean air	1	1	2	1
1.3 Water and sanitation	2	3	3	3
1.4 Waste and waste management	0	0	0	0
2.1 Government commitments to environment and climate change	0	3	3	3
Human rights				
1.1 Basic human rights	1	3	3	3
1.2 Inclusion of most disadvantaged groups	0	0	0	0
1.3 Minors in armed conflict and emergency situations	0	0	0	0
Gender equality				
1.1 Capacity for public participation	2	2	2	2
1.2 Participation in decision-making	3	3	3	3
1.3 Institutional capacity and policy change	3	3	3	3
2.1 Public awareness	0	0	0	0
2.2 Personal security and response to gender-specific rights violations	0	0	0	0
3.1 Basic needs, livelihoods and productive assets	3	3	3	3

Improvement: 0 = none, 1-3 = partial, 4-5 = high

Deterioration: 0 = none, -1-3 = partial, -4-5 = high

PŘÍLOHA 10 - PŘEDBĚŽNÉ VÝSLEDKY MONITOROVACÍHO ŠETŘENÍ SPOLEČNOSTI ROYAL HASKONINGDHV

Roayl HaskoningDHV: Final Report: Monitoring of two finished technical standardization projects supported by the Czech Development Cooperation in Bosnia and Herzegovina, s. 33-37, září 2018.

Hlavní závěry:

PROJECT 1 – “LABORATORIES”

Conclusions:

Our research confirms that there is a need for accredited testing laboratories whose protocols / certificates would be recognized by authorities in EU. Some representatives of businesses see lack thereof as the key bottleneck in accessing the EU market (this is especially true in the sector of low voltage appliances, in which there is no accredited laboratory in BiH so far).

Also focus on construction materials and products is a relevant one, since this is a significant sector of BiH economy.

However, it must also be pointed out, that the existence of accredited laboratories is not sufficient to directly enable the export of construction products on the EU market. Producers still have to approach notified bodies in another countries due to the fact that no notified body exists in BiH.

It cannot be expected that notified bodies or any other elements of the quality infrastructure will be established in BiH any time soon. BiH misses strategy of establishment of quality infrastructure and no steps in this respect have been observed (also due to differences between the entities in their positions on this matter).

Accreditation of laboratories is a relevant goal and it has been shown that accreditation has the potential to increase the demand on services of such laboratory.

However, accreditation is also a costly process and it generates other operational costs related to calibration, reaccreditation, etc.

Therefore, the profitability of accreditation needs to be analysed: only laboratories that reach certain critical threshold of economic performance and, in general, quantity of provided services can effectively undergo the accreditation process and retain the accreditation in a long term perspective.

If the economic aspects of accreditation are not taken into account, there is a risk that such laboratories will be supported for which the primary goal is not accreditation, but mere upgrade of their material equipment. Such support is low on effectiveness and is not sustainable.

PROJECT 2 – “EUROCODES”

Conclusions:

Analysed project was implemented in a very efficient and effective way, project has been undoubtedly crucial in adopting of EUROCODES in BiH – before its implementation BiH was significantly lagging behind in adoption of EUROCODES in the region and after three years of implementation the country is in a front runner position. Also, the quality of outputs – translations and (even more importantly) NAs is very high.

Project had also positive impact on the capacity of the beneficiary (BAS), it has increased its capacity to further independently work on EUROCODES implementation as well as expand to other sectors and activities.

However, the capacity of TCs might be not sufficient for keeping the pace in elaboration of missing NAs and future implementation of updated EUROCODES or their new generation (also, but not exclusively, due to the fact that in normal circumstances members of NAs are involved on voluntary basis, whereas within the project they were receiving payments). Therefore, increasing the capacity of TCs (most importantly number of members) is highly recommended.

Key issue with regard to impact and long-term effects of the project is the application of EUROCODES, which is still at a very low level, moreover, also the public awareness of BAS activity in this respect, which is still very low.

Designers generally know of EUROCODES (although the fact that EUROCODES were implemented in BiH is still not well known to them), however do usually resort to the application of EUROCODES only if the client requests or in specific circumstances (such as constructing in seismically active area, complex structures, etc.).

One of the important issue hindering widespread application of EUROCODES is low tariffs for designing on BiH market. Application of EUROCODES would make the designing process more costly – and thus not profitable. In that regard designers are also worried that if the application of EUROCODES is made (at least partially) compulsory and is not accompanied by increasing the capacity and activity of inspection processes, this would only strengthen unfair competition – designers who would not comply would gain a competitive advantage.

The application of EUROCODES in designs is usually requested only in case that foreign donor is involved in financing a project. Domestic public institutions at all levels do rarely, if ever, request the application of EUROCODES in public infrastructure projects. There is very low awareness of EUROCODES among public institutions in BiH, let alone of the advantages of their implementation.

Another obstacle to application of EUROCODES is the mismatch between these standards and currently valid rulebooks that can be contradictory in some cases. Moreover, different sets of rules are applicable across the territory of BiH (entities or even canton level), which further complicates the application of a single set of norms and standards.

Low involvement of public institutions and officials at all relevant level is another key obstacle. There is very low ownership of representative of public institutions of the adoption of European standards as well as harmonization as such. In effect, harmonization (that would eliminate the mismatches and support application of EUROCODES by making them at least partially binding) is not a systematic and guided efforts, but rather random.

As noted above, project was very successful on its delivery of outputs and outcomes (more than planned was achieved), however, less was achieved on the level of impact / overall purpose. The key weakness in that regard is the fact that the scope of local project partners was limited to BAS. BAS is very strong in the “technical” aspects of the project, however, it is not the ideal actor when it comes to awareness raising, communication and PR, public advocacy, establishing agenda with public institutions, etc. Its capacity in these domains, which are crucial in relation to the project purpose, logically is and will be limited, since these are not activities that would be the role of a national standardization institution.

PŘÍLOHA 11 - ZADÁVACÍ PODMÍNKY (TERMS OF REFERENCE)

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR

VYHLAŠUJE

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ NA PLNĚNÍ VEŘEJNÉ ZAKÁZKY MALÉHO ROZSAHU
S NÁZVEM

**„VYHODNOCENÍ PROJEKTŮ ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE ČESKÉ
REPUBLIKY V BOSNĚ A HERCEGOVINĚ V SEKTORU STÁTNÍ SPRÁVA**

A OBČANSKÁ SPOLEČNOST“

A VYZÝVÁ K PODÁNÍ NABÍDKY

INFORMACE O ZADAVATELI

Název zadavatele: Česká republika – Ministerstvo zahraničních věcí
Identifikační číslo: 45769851
DIČ: CZ45769851
Sídlo zadavatele: Loretánské náměstí č. 101/5, Praha 1, PSČ 118 00

Ve věcných rozhodnutích a ve věcech smluvních zastupuje zadavatele:

Ing. Václav Bálek, ředitel Odboru rozvojové spolupráce a humanitární pomoci MZV

Zaměstnanec pověřený organizací výběrového řízení:

Mgr. Dita Kubíková, Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci MZV

e-mailový kontakt: dita_kubikova@mzv.cz a zároveň e-mailový kontakt: ors_sekretariat@mzv.cz

tel.: +420 224 182 872 nebo tel. +420 224 182 366.

Předmět veřejné zakázky (NIPEZ 79998000-6 Služby profesionálních poradců)

Evaluace programů a projektů ZRS ČR jsou realizovány na základě zákona č. 151/2010 Sb., o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci¹, Koncepce zahraniční rozvojové spolupráce ČR na léta 2010 – 2017, Strategie zahraniční rozvojové spolupráce pro období 2018 – 2030, příslušných ustanovení Metodiky

---

¹ Zákon č. 151/2010 Sb. a další relevantní strategické dokumenty ZRS ČR lze dohledat na www.mzv.cz/rozvoj v sekci Koncepce

projektového cyklu dvoustranných projektů zahraniční rozvojové spolupráce a jednotlivých relevantních strategických dokumentů partnerských zemí ZRS ČR.

Předmětem výběrového řízení organizovaného formou otevřené výzvy je nezávislé vyhodnocení 4 (čtyř) víceletých projektů zahraniční rozvojové spolupráce („ZRS“) České republiky v Bosně a Hercegovině zaměřených na přenos evropských standardů a norem v technické a obchodní oblasti (metrologii) v sektoru státní správa a občanská společnost s přesahem do sektoru zemědělství.

Vyhodnocení proběhne dle mezinárodně uznávaných kritérií OECD-DAC a dalších zadaných kritérií (vnější prezentace a naplňování průřezových principů ZRS) s důrazem na dlouhodobé dopady a udržitelnost.

Vzešlé závěry a doporučení budou vysoce relevantní pro další identifikaci a realizaci projektů v tematické oblasti ZRS ČR *Řádná demokratická správa věcí veřejných* v programovacím období 2018 – 2023.

Externí evaluace proběhne na území ČR a v Bosně a Hercegovině v období květen – listopad 2018.

Vyhodnoceny budou následující 4 (čtyři) projekty:

„Podpora aplikace zásad volného pohybu zboží a zvýšení bezpečnosti výrobků uváděných na trh v Bosně a Hercegovině“

gestor:	Česká rozvojová agentura
sektor:	státní správa a občanská společnost
doba realizace:	2012 - 2013
typ projektu:	rozpočtové opatření (RO)
realizátor:	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
místní partner/realizátor:	Institute for Standardization of Bosnia and Herzegovina
celková výše prostředků na projekt ze ZRS:	5,92 mil. Kč
identifikační číslo projektu:	CzDA-RO-BA-2012-2-15110

„Podpora kapacit bosenského Institutu pro standardizaci v oblasti zavádění EUROCODŮ“

gestor:	Česká rozvojová agentura
sektor:	státní správa a občanská společnost
doba realizace:	2014 - 2017
typ projektu:	rozpočtové opatření (RO)
realizátor:	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví
místní partner/realizátor:	Institute for Standardization of Bosnia and Herzegovina
celková výše prostředků na projekt ze ZRS:	9,61 mil. Kč
identifikační číslo projektu:	CzDA-RO-BA-2014-3-15110

„Rozšíření kapacit Metrologického institutu Bosny a Hercegoviny“

gestor:	Česká rozvojová agentura
sektor:	státní správa a občanská společnost
doba realizace:	2014 - 2016
typ projektu:	rozpočtové opatření (RO)
realizátor:	Český metrologický institut
místní partner/realizátor:	Institute of Metrology of Bosnia and Herzegovina
celková výše prostředků na projekt ze ZRS:	17,33 mil. Kč
identifikační číslo projektu:	CzDA-RO-BA-2014-2-15110

„Institucionální podpora kontroly a certifikace rostlinného materiálu“

gestor:	Česká rozvojová agentura
sektor:	zemědělství
doba realizace:	2014 – 2018 (návaznost na RO od 2013)
typ projektu:	rozpočtové opatření
realizátor:	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
místní partner/realizátor:	Uprava Bosne i Hercegovine za zaštitu zdravlja bilja - (Administration of Bosnia and Herzegovina for Plant Health Protection) FARMA
celková výše prostředků na projekt ze ZRS:	10,07 mil. Kč
identifikační číslo projektu:	CzDA-RO-BA-2013-3-31192

Hlavní zúčastněné strany

Ministerstvo zahraničních věcí ČR („MZV“) je odpovědné za koncepční řízení rozvojové spolupráce, včetně programování její bilaterální složky a vyhodnocování výsledků (evaluace). Tato činnost je zastřešena **Odborem rozvojové spolupráce a humanitární pomoci** („ORS“), který spolupracuje s teritoriálními odbory MZV, zastupitelskými úřady ČR („ZÚ“) a Českou rozvojovou agenturou („ČRA“).

Zastupitelský úřad ČR v Sarajevu („ZÚ“) zastupuje Českou republiku v Bosně a Hercegovině včetně oblasti rozvojové spolupráce. Úkoly koordinace a monitoringu ZRS je pověřen příslušný diplomatický pracovník ZÚ.

Česká rozvojová agentura („ČRA“) působí od 1. ledna 2008 jako implementační agentura pro plnění úkolů v oblasti ZRS ČR, zejména pro přípravu, realizaci a monitoring bilaterálních rozvojových projektů. Výběr a realizace projektů a nastavení dotačních programů probíhá na základě požadavků partnerských zemí a po dohodě s MZV.

Realizátoři hodnocených projektů

Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ), Český metrologický institut (ČMI) a Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKUZUZ) realizovaly hodnocené projekty formou rozpočtového opatření na základě smlouvy s Českou rozvojovou agenturou.

Institucionální partneři hodnocených projektů

Ministerstvo zahraničního obchodu a ekonomických vztahů (MOFTER) – partner projektu *„Podpora aplikace zásad volného pohybu zboží a zvýšení bezpečnosti výrobků uváděných na trh v Bosně a Hercegovině“*

Institute for Standardization of Bosnia and Herzegovina (BAS) – partner projektu *„Podpora kapacit bosenského Institutu pro standardizaci v oblasti zavádění EUROCODŮ“*

Institute of Metrology of Bosnia and Herzegovina – hlavní partner projektu *„Rozšíření kapacit Metrologického institutu Bosny a Hercegoviny (IMBiH)“*

Administration of Bosnia and Herzegovina for Plant Health Protection a FARMA (rámcový program SIDA a USAID pro rozvoj zemědělství v Bosně a Hercegovině) – partneři projektu *„Institucionální podpora kontroly a certifikace rostlinného materiálu“*

Bližší informace k jednotlivým hodnoceným projektům

„Podpora aplikace zásad volného pohybu zboží a zvýšení bezpečnosti výrobků uváděných na trh v Bosně a Hercegovině“

Cílem projektu bylo pomoci při zlepšování nevyhovujícího stavu v oblasti budování infrastruktury zkušebnictví a kvality v Bosně a Hercegovině, a to především po stránce poskytnutí potřebného know-how a po stránce materiálně-technického zázemí (vybavení zkušebních laboratoří technikou). Projekt byl zaměřen na postupné vybudování sítě subjektů zkušebnictví odpovídající úrovni srovnatelné se subjekty působícími v zemích EU tak, aby dosahovaly výsledků použitelných v zemích EU. Významným krokem k dosažení tohoto záměru je získání akreditace pro vybrané zkušebny (laboratoře) v Bosně a Hercegovině.

Cílová skupina projektu: zaměstnanci vybraných laboratoří

Dlouhodobým cílem projektu bylo podpořit aplikaci zásad volného pohybu zboží v Bosně a Hercegovině a přispět tak k odstranění překážek exportu zboží z Bosny a Hercegoviny do EU.

Mezi **základní výstupy** rozvojové intervence patřilo:

- Zvýšená kapacita vybraných zkušebních laboratoří
- Vyškolení zástupců státní správy a expertů zkušebních laboratoří v používání nových postupů práce ve zkušebních laboratořích
- Podpora implementace nových postupů ve zkušebnictví na všech úrovních státní správy

Hlavní aktivity zahrnovaly analýzy kapacit laboratoří, dodávky laboratorního vybavení, školicí aktivity a kulaté stoly pro zástupce relevantních institucí na všech úrovních státní správy. Aktivity byly realizovány v Sarajevu a Východním Sarajevu.

Hlavním **institucionálním partnerem** projektu bylo Ministerstvo zahraničního obchodu a ekonomických vztahů (MOFTER).

Specifické otázky ČRA k projektu:

- Přispěl projekt k usnadnění exportu zboží z Bosny a Hercegoviny do EU? Jakých konkrétních produktů se změna týkala? (dopad)
- Došlo ke zvýšení počtu certifikovaných a akreditovaných laboratoří? (efektivnost)
- Došlo k nastartování procesu vedoucího ke změně legislativy? (udržitelnost)

„Podpora kapacit bosenského Institutu pro standardizaci v oblasti zavádění EUROCODŮ“

Projekt byl zaměřen na podporu kapacit Institutu pro standardizaci Bosny a Hercegoviny v oblastech zavádění, překladů, tvorby a přípravy národních příloh zásad pro navrhování stavebních konstrukcí – EUROCODŮ. Bosna a Hercegovina se zavedením EUROCODŮ dostane mezi evropské země s jednotným postupem navrhování konstrukcí staveb a vyřeší tím do jisté míry i současný neuspokojivý stav v dané oblasti po rozpadu bývalé Jugoslávie, kdy neexistují národní předpisy ani ucelený systém národních normativních dokumentů. Zavedení EUROCODŮ v Bosně a Hercegovině má zpřehlednit českým i ostatním evropským společnostem působícím ve stavebním sektoru v tomto regionu postupy a podmínky navrhování konstrukcí staveb, zruší konfliktní technické normy a tyto společnosti tak budou moci svoje podnikatelské aktivity provádět na základě jim dobře známých pravidel platných v EU.

Cílová skupina projektu: široká odborná veřejnost, projekční a stavební společnosti, státní správa, university a vědecké instituce, vybrané laboratoře a jejich zaměstnanci

Dlouhodobým cílem projektu bylo přispět ke zvýšení bezpečnosti a kvality staveb v Bosně a Hercegovině.

Mezi **základní výstupy** rozvojové intervence patřilo:

- Metodologie Technických komisí BAS pro EUROCODY - překlady
- Platné EUROCODY v jednom z oficiálních jazyků BaH - základní části
- Platná pravidla postupů pro tvorbu národních příloh k EUROCODŮM
- Zavedení a zveřejnění národních příloh k vybraným EUROCODŮM
- Funkční evidence procesu certifikace díky zavedenému SoftWare
- Funkční evidence a uchování překladů
- Zvýšená odborná kapacita pro pracovníky BAS a další experty
- Zvýšené povědomí o EUROCODECH

Hlavní aktivity zahrnovaly analýzy současného stavu, ustanovení a práci PS pro tvorbu národních příloh EUROCODŮ a pravidel BAS, vytvoření funkční aplikace, školicí aktivity a osvětovou kampaň. Aktivity byly realizovány především ve východním Sarajevu.

Hlavním **institucionálním partnerem** projektu byl Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví - Institute for Standardization of Bosnia and Herzegovina (BAS).

Specifická otázka ČRA k projektu:

- Zvýšil se v Bosně a Hercegovině počet společností využívajících EUROCODY?

„Rozšíření kapacit Metrologického institutu Bosny a Hercegoviny (IMBiH)“

Projekt vychází z požadavku Metrologického institutu Bosny a Hercegoviny o asistenci při rozšíření služeb této instituce a získání mezinárodního uznání vybraných laboratorních provozů. Česká republika byla požádána o asistenci s přihlédnutím ke skutečnosti, že Český metrologický institut (ČMI), zajišťující stejné spektrum služeb, získal odpovídající mezinárodní uznání u drtivé většiny etalonů po roce 2000. Jedná se tedy o člena mezinárodní skupiny metrologických institucí, který získal relevantní zkušenosti v relativně nedávné době. Transfer svým způsobem unikátních zkušeností jak v instalaci nových etalonů a přípravě metodik měření, tak ve snaze o získání mezinárodního uznání do Bosny a Hercegoviny (vedle zajištění dodávky zařízení), pomůže příjemci projektových výstupů v jeho aktuálním postavení, uplatnění získaných zkušeností i pro další obory navíc přispěje k dalšímu rozvoji i po ukončení realizace projektu.

Cílové skupiny projektu: zaměstnanci vybraných laboratoří Metrologického institutu Bosny a Hercegoviny

Dlouhodobým cílem bylo posílení metrologických technických kapacit veřejné správy Bosny a Hercegoviny prostřednictvím rozšíření kapacit základních měření Metrologického Institutu v Bosně a Hercegovině.

Mezi **základní výstupy** rozvojové intervence patřilo:

- Vznik laboratoří schopných provádět metrologické měření v daném oboru a s danými parametry, včetně adekvátního proškolení obsluhy
- Provedena realizace mezinárodního mezilaboratorního porovnání

Hlavní aktivity spočívaly v evaluaci počátečního stavu vybraných laboratoří, doplnění vybavení a zajištění školicích aktivit, následně byla provedena evaluace laboratoří po zvýšení jejich kapacit a proběhla realizace mezinárodního mezilaboratorního porovnání. Aktivity probíhaly výhradně v Sarajevu v prostorách Metrologického institutu Bosny a Hercegoviny.

Hlavním **institucionálním partnerem** projektu byl Metrologický institut Bosny a Hercegoviny.

Specifické otázky ČRA k projektu (na úrovni efektivnosti):

- Přispělo mezinárodní mezilaboratorní porovnání ke zvýšení kvality služeb IMBiH?
- Došlo ke zvýšení počtu klientů využívajících služeb IMBiH?

„Institucionální podpora kontroly a certifikace rostlinného materiálu“

Na základě výsledku hodnotící zprávy o systému kontroly a certifikace sadebního materiálu, která byla vypracována týmem českých expertů v první polovině roku 2013, byly v rámci tohoto projektu navrženy aktivity, které měly přispět ke sladění bosenského systému certifikace sadebního materiálu s požadavky Evropské unie. Hlavním zamýšleným výstupem bylo napomoci vytvořit systém kontroly a certifikace sadebního materiálu, který je běžný v členských státech EU, příprava návrhů příslušných právních předpisů zcela harmonizovaných s legislativou EU a školení pro zaměstnance státní správy, kteří se podílejí na procesu certifikace.

Cílové skupiny (beneficienti) projektu: zaměstnanci státních institucí, producenti rozmnožovacího materiálu.

Dlouhodobým cílem rozvojové intervence bylo zřízení systému oficiální kontroly a certifikace rostlinného materiálu a jeho využití pro zlepšení přístupu na trh EU.

Mezi základní **výstupy** rozvojové intervence patřilo:

- Optimalizovaná státní administrativa včetně proškoleného personálu
- Revidovaná a harmonizovaná legislativa v souladu s legislativou EU
- Funkční systém registrace nových odrůd
- zavedený kontrolní systém sadebního materiálu
- Zlepšená produkce v rostlinných školkách

Hlavní aktivity zahrnovaly školení pro zaměstnance státních institucí, nastavení nové legislativy v souladu s legislativou EU, nastavení systému registrace odrůd a byly realizovány ve spolupráci s oběma bosenskými státotvornými entitami v různých regionech v rámci celého státu.

Administration of Bosnia and Herzegovina for Plant Health Protection je hlavním **institucionálním partnerem**, projekt byl realizován ve spolupráci s rámcovým programem USAID a SIDA – FARMA (Fostering Agricultural Market Activity).

Specifická otázka ČRA k projektu (na úrovni efektivity – očekávaného hlavního výstupu):

- Došlo k nastavení systémové kontroly a certifikace rostlinného materiálu?
- Jaký byl rozsah a dopad a školení pro státní správu?

Účel nezávislé evaluace a další využití výsledků

Hlavním účelem zadávané evaluace je získat nezávislé, objektivně podložené a konzistentní závěry, zjištění a doporučení využitelná při rozhodování MZV ve spolupráci s ČRA a dalšími aktéry o budoucím zaměření a způsobu realizace ZRS ČR se zohledněním Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj a zejména Programu dvoustranné ZRS ČR s Bosnou a Hercegovinou v období 2018 – 2023.

Evaluace proběhne dle mezinárodně uznávaných kritérií OECD-DAC², tj. **relevance**, **efektivity** (hospodárnosti), **efektivnosti** (účelnosti), dopadů a jejich **udržitelnosti**, a podle dalších evaluačních kritérií (vnější prezentace a naplňování průřezových principů ZRS).

² Více informací k uplatnění evaluačních kritérií OECD-DAC viz www.oecd.org/development/evaluation

U kritérií efektivnosti, dopadů a udržitelnosti se musí evaluace důkladně zabývat také **vnějšími vlivy prostředí**, ve kterém byly hodnocené projekty realizovány, a specifikovat objektivní překážky nebo neplánované přínosy, které mohly výsledky těchto projektů ovlivnit.

Základní evaluační otázky:

Relevance

- Do jaké míry reflektuje hodnocená intervence priority strategických dokumentů ZRS ČR, dotčené partnerské země a příslušných globálních cílů (SDGs)?
- Do jaké míry intervence reaguje na skutečné potřeby cílových skupin?

Efektivita

- Lze v rámci aktivit hodnocené intervence identifikovat příklady dobré (nebo špatné) praxe?
- Jak lze na základě dostupných informací hodnotit hospodárnost vynaložených finančních prostředků?
- Byly identifikovány nějaké překážky nebo nové příležitosti (synergie) při vzájemné spolupráci realizátorů nebo při spolupráci s místními partnery a dalšími zainteresovanými stranami?

Efektivnost

- Lze identifikovat nějaké klíčové problémy v logické stavbě hodnocené intervence?
- Do jaké míry intervence přispěla k dosažení plánovaných cílů?
- Co lze považovat za nejdůležitější změnu v chování nebo přístupech cílových skupin?

Dopady

- Jaké jsou objektivně ověřitelné dopady intervence ve vztahu k zamýšleným dopadům?
- Jaké vnější vlivy pozitivně či negativně ovlivnily výsledky intervence?

Udržitelnost

- Jak byly zajištěny nejdůležitější faktory pro udržitelnost výsledků intervence?
- Do jaké míry existuje potenciál pro replikaci zvolených přístupů pro řešení obdobných problémů cílových skupin?

Základní evaluační otázky ČRA na úrovni sektoru státní správa a občanská společnost a sektoru zemědělství:

- Jsou výstupy ZRS ČR efektivně využívány ze strany státních institucí a přispívají k jejich lepšímu fungování?
- Má podpora konkrétních institucí dopad na zefektivnění státní správy?
- Na které instituce a na které úrovni státní správy se zaměřit při budoucí intervenci?
- Má smysl budovat kapacity jednotlivých institucí nebo se více zaměřit na legislativní změny.

Další evaluační kritéria

Evaluace posoudí projekty také z hlediska vnější **prezentace** (viditelnosti) a z hlediska uplatnění **průřezových principů ZRS ČR** definovaných ve Strategii zahraniční rozvojové spolupráce pro období

2018–2030³: **řádná (demokratická) správa věcí veřejných; šetrnost k životnímu prostředí a klimatu; dodržování lidských práv příjemců včetně rovnosti mužů a žen.** Evaluátoři by měli zejména posoudit, zda a jak průřezové principy (resp. některý z nich) přímo souvisí s tematickým zaměřením hodnocených intervencí; zda a jak hlavní zúčastněné strany zohlednily průřezové principy při realizaci; zda narazily v rámci snahy o zohlednění průřezových principů na protichůdné cíle, zájmy či hodnoty na straně příjemců a jak tuto situaci řešily.

Evaluační tým by tedy měl ke zmíněným aspektům vnímavě sbírat údaje a zjistit postoje příjemců (resp. i dalších relevantních osob). Ze získaných informací by měl učinit celkový závěr, do jaké míry hodnocené intervence u jednotlivých průřezových principů využily či podpořily existující příležitosti a vyvarovaly se nežádoucích situací.

Při tomto nezávislém vyhodnocení bude využita MZV certifikovaná **Metodika evaluace průřezových principů ZRS**, kterou v rámci programu Omega Technologické agentury ČR zpracovala výzkumná organizace Institut evaluací a sociálních analýz – INESAN, s.r.o.⁴:

Doporučení vyplývající ze zjištění a závěrů evaluace

V závěrečné evaluační zprávě budou uvedena **konkrétní a realizovatelná doporučení**, s přidanou hodnotou, s uvedením stupně závažnosti a adresně určená MZV, ČRA a dalším zapojeným aktérům. Doporučení budou dostatečně podložena **konkrétními zjištěními a závěry**, řazena dle hlavního adresáta či stupně závažnosti s indikací další realizace navrženého opatření, časového horizontu, apod. Za účelem dalšího vypořádání a praktické implementace ze strany adresátů by jednotlivá doporučení neměla být adresována zároveň více rozdílným subjektům.

Vyhodnocení by mělo být primárně zaměřeno zejména na **systémová doporučení** využitelná pro přípravu a realizaci budoucích projektů nebo pro úpravu stávajících programů a postupů ZRS ČR.

Požadované výstupy evaluace a termíny

Spolu se zadavatelem bude na průběh vyhodnocení dohlížet v poradenské roli také **expertní referenční skupina** složená ze zástupců **MZV – odboru rozvojové spolupráce a humanitární pomoci („MZV-ORS“)**, **MZV – odboru států jižní a jihovýchodní Evropy („MZV-OJVE“)**, **zastupitelského úřadu („ZÚ“)** Sarajevo, **České rozvojové agentury („ČRA“)**, **Ministerstva zemědělství – odboru zahraničněobchodní spolupráce („MZE“)** a nezávislého odborníka **České evaluační společnosti**.

Komunikaci mezi evaluačním týmem a referenční skupinou bude zprostředkovávat pověřený zástupce MZV-ORS. Členové expertní referenční skupiny budou mít, za předpokladu zachování nestrannosti, právo připomínkovat zprávy odevzdané evaluačním týmem.

- Zadavatel požaduje po zpracovateli odevzdání jedné **vstupní zprávy** a jedné **závěrečné evaluační zprávy**, která bude následně zveřejněna na webových stránkách MZV. **Vstupní zpráva**, se strukturou dle příložené povinné osnovy⁵, detailně rozpracovává metodologii hodnocení, popisuje okruhy evaluačních otázek a hypotéz formulovaných na základě studia dokumentů a rozhovorů. Vstupní zpráva dále obsahuje **harmonogram prací** včetně plánu setkání, rozhovorů, fokusních skupin, pozorování, odborných měření, dotazníkových šetření, apod. **Pracovní verze vstupní zprávy** musí být předložena k připomínkám referenční skupiny **nejpozději do 4. června 2018**.

---

³ viz www.mzv.cz/rozvoj

⁴ viz www.mzv.cz/rozvoj/Evaluace

⁵ Osnova vstupní evaluační zprávy ZRS ČR je přílohou tohoto dokumentu.

- Vstupní zpráva musí být projednána se zadavatelem i s referenční skupinou a odevzdána zadavateli v listinné (svázané) podobě i elektronické podobě se zpracovanými připomínkami **nejpozději 5 dnů před odjezdem týmu na evaluační misi** do Bosny a Hercegoviny.
- Podoba **závěrečné evaluační zprávy** se musí řídit **osnovou závěrečné evaluační zprávy ZRS ČR⁶**. Délka zprávy bude max. 4 strany A4 manažerského shrnutí a max. 25 stran A4 textu (bez příloh). Zadavatel očekává, že text evaluační zprávy bude obsahovat, vzhledem ke stanovenému rozsahu, především klíčové body nezávislého vyhodnocení, včetně shrnutí hlavních poznatků, základních informací o hodnocených intervencích, popisu použité metodologie evaluace a zejména **nezávislých zjištění, závěrů a vyplývajících doporučení**
- V přílohách budou uvedeny podklady pro evaluační zjištění a doplňkové informace, kvantitativní fakta, vzory a výsledky hodnocení dotazníků apod. dle použitých metod evaluace. V rámci zpracování zdrojů ověřitelných zjištění, bude evaluační tým dle Etického kodexu evaluátora České evaluační společnosti (ČES)⁷ respektovat právo na ochranu soukromí respondentů a anonymizovat zdroje svých zjištění.
- Evaluační zpráva je dle složení evaluačního týmu vyžadována buď v **českém jazyce** (s anglickým shrnutím), nebo v **anglickém jazyce** (s českým shrnutím). Přílohy evaluační zprávy mohou být ponechány v původním jazyce zpracování.
- **Návrh závěrečné evaluační zprávy**, v editované podobě a se všemi náležitostmi dle závazné osnovy, musí být odevzdán zadavateli k připomínkám do **19. října 2018**. Zadavatel shromáždí připomínky od expertní referenční skupiny a hlavních aktérů podílejících se na realizaci daných projektů a předá tyto připomínky zpracovateli, který je povinen obsahové připomínky písemně vypořádat (tzn. zpracovat do textu zprávy, nebo se zdůvodněním odmítnout, v každém případě písemnou formou).
- Zadavatel od zpracovatele očekává **představení evaluační zprávy** s již vypořádanými připomínkami referenční skupiny a dalších zapojených aktérů, tj. představení zejména hlavních zjištění, závěrů a doporučení, na prezentaci s diskusí uspořádané ze strany MZV-ORS. Případné zásadní dodatečné poznatky vzešlé z diskuse budou zpracovány ve formě samostatné přílohy finální verze zprávy. Termín prezentace bude stanoven po vzájemné dohodě v dostatečném časovém předstihu. Evaluační tým zašle vizuální osnovu prezentace (PowerPoint) alespoň 2 pracovní dny před prezentací zadavateli k odsouhlasení.
- **Finální verze evaluační zprávy** musí být odevzdána zadavateli do **23. listopadu 2018**, následně bude zveřejněna na webových stránkách MZV. Evaluační zprávu je nutné odevzdat zadavateli v listinné podobě v **1 svázaném výtisku** a v **elektronické formě na CD/DVD nosiči**.

Evaluační mise a další upřesnění pro zpracovatele

- Zkoumání výsledků hodnocených projektů formou evaluační mise v dané partnerské zemi je povinnou součástí procesu vyhodnocení. Minimální délka výzkumu v Bosně a Hercegovině je 7 pracovních dnů, doporučená délka je 10 pracovních dnů. Zejména se však odvíjí od metod zvolených zpracovatelem. S ohledem na celkový harmonogram evaluační zakázky očekává zadavatel realizaci **evaluační mise během června 2018**. Konkrétní termín stanoví evaluační tým v součinnosti se ZÚ, realizátory a místními partnery a institucemi zapojenými do projektu.
- V průběhu vyhodnocení povede evaluační tým rozhovory se zástupci MZV, ČRA, ZÚ, realizátory projektů a se zástupci konečných příjemců a partnerských organizací, dále s představiteli tamější státní správy, samosprávy (a s dalšími respondenty dle potřeby).
- Těžiště svých zjištění, závěrů a doporučení by měl zpracovatel začít písemně formulovat ještě na misi v partnerské zemi. V průběhu evaluační mise zpracovatel uspořádá zahajovací a závěrečný brifink pro

⁶ Osnova závěrečné evaluační zprávy ZRS ČR je přílohou tohoto dokumentu.

⁷ www.czecheval.cz

zúčastněné strany (relevantní úřady partnerské země, zástupce příjemců projektů, ZÚ, apod.), na kterém lze předpokládaná a poté získaná zjištění a závěry vyhodnocení otestovat v diskusi s těmito zainteresovanými aktéry, a získat tak první zpětnou vazbu. Obdobný brífink se doporučuje uskutečnit také po návratu z mise s expertní referenční skupinou. Zápisy či prezentace ze závěrečného brífinku a případného brífinku s referenční skupinou by měly být zařazeny do příloh závěrečné evaluační zprávy.

- Od evaluačního týmu se očekává také detailní konzultace s dotčeným ZÚ. Evaluační tým se může na zastupitelský úřad obrátit se žádostí o logistickou podporu nebo event. i s žádostí o zprostředkování rozhovorů na úřadech partnerské země; měl by však asistence ZÚ využívat jen v míře nezbytně nutné.

Vyhlášení výběrového řízení a podání nabídek

Toto výběrové řízení probíhající formou otevřené výzvy je veřejně vyhlášeno na webových stránkách MZV dne **29. března 2018**.

Nabídky účastníků budou zpracovány na základě vybraných dokumentů k hodnoceným projektům, které si zájemci mohou vyžádat na e-mailové adrese zaměstnance pověřeného organizací tohoto otevřeného řízení: dita_kubikova@mzv.cz a zároveň na e-mailové adrese: ors_sekretariat@mzv.cz

Příjem nabídek končí dne 17. dubna 2018 v 14:00 hod. (SEČ).

Nabídky účastníků **v listinné verzi** v jednom vyhotovení a zároveň **v elektronické formě** v jednom vyhotovení uložené na datovém nosiči (např. CD ROM nebo USB flash disk) budou zaslány s dostatečným časovým předstihem **doporučeně** (poštou) nebo doručeny **osobně** na následující adresu:

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci

Loretánské náměstí 101/5, 118 00 Praha 1

Nabídky se podávají v uzavřené obálce zajištěné proti neoprávněné manipulaci označené:

- názvem veřejné zakázky;
- plným jménem (názvem) účastníka a adresou;
- textem:

„VEŘEJNÁ ZAKÁZKA - NEOTEVÍRAT – IHNEĎ PŘEDAT ORS – VYHODNOCENÍ PROJEKTŮ ZRS V SEKTORU STÁTNÍ SPRÁVA A OBČANSKÁ SPOLEČNOST V BOSNĚ A HERCEGOVINĚ“

Nabídky zaslané jiným způsobem (např. prostřednictvím datové schránky či e-mailem), doručené na jiné adresy nebo obdržené po termínu uzávěrky **nebudou přijaty**.

Za doručení nabídky **zaslané doporučenou poštovní zásilkou** je považováno datum a hodina, kdy byla obálka s nabídkou doručena poštou do podatelny zadavatele - MZV.

V případě **osobního podání** lze podat nabídku v pracovních dnech pondělí až pátek od 8:00 do 16:00 hod. (SEČ) ve vrátnici objektu Černínského paláce na výše uvedené adrese Ministerstva zahraničních věcí ČR.

Za **doručení** je považován okamžik fyzického převzetí nabídky odpovědným zaměstnancem zadavatele. Pro fyzické předání je nutno kontaktovat příslušného pracovníka pověřeného realizací výběrového řízení, případně pracovníka, který ho zastupuje.

Nabídky budou podány v jazyce českém, slovenském či anglickém. Nabídky v jiných jazycích nebudou přijaty.

Zadavatel si vyhrazuje právo odmítnout nabídky, které nesplní zcela jednoznačně podmínky stanovené v této výzvě k podání nabídky.

Účastník nemá právo na náhradu nákladů spojených s účastí v zadávacím řízení na tuto veřejnou zakázku. Veškerá vydání spojená s předložením nabídky **nese plně účastník na své náklady.** S výjimkou těch nabídek, které byly podány po uplynutí lhůty pro podání nabídky, se nabídky účastníkům nevracejí a zůstávají u zadavatele jako součást dokumentace o výběrovém řízení na tuto veřejnou zakázku.

Žádosti o dodatečné informace k vyhlášení tohoto výběrového řízení musí být doručeny e-mailem na adresu: dita.kubikova@mzv.cz a zároveň na adresu: ors_sekretariat@mzv.cz **nejpozději do 9. dubna 2018, 23:59 hod.**

Evaluační tým

Evaluační tým může provést buď **tým složený z více fyzických osob** (z nichž jedna působí jako vedoucí týmu s odpovědností za celý výstup vůči zadavateli) nebo **právník osobou** disponující adekvátním týmem expertů (z nichž jeden působí jako vedoucí týmu zajišťující komunikaci se zadavatelem).

Zadavatel považuje za optimální tým složený ze **3-5 osob, tj. hlavního evaluátora** s odpovědností za celý proces vyhodnocení a odevzdání dohodnutých zpráv, jehož odbornost spočívá zejména v metodách evaluace; **experta(-ů)** se zaměřením na **sektor/téma hodnocených intervencí a lokálního experta** (lokálních expertů) nebo juniorního člena (juniorních členů) týmu s důkladnou znalostí místního prostředí.

Účastník může požadovaný expertní tým doplnit o další osoby (např. tlumočníky, tazatele průzkumů, administrátory, odborníky zapojené do vyhodnocení nebo kontroly dat, apod.).

Nabídky účastníků budou povinně obsahovat:

- **Metodologický přístup** evaluačního týmu, vč. plánu prací (tzn. konkrétně popsána metodologie navržená specificky pro hodnocené intervence ZRS ČR v Bosně a Hercegovině);
- Závazně definovaný **počet dnů na misi** v Bosně a Hercegovině (nezahrnující dny příjezdu a odjezdu ze země);
- **Složení evaluačního týmu**, tj. jména, kontaktní údaje (e-mail, mobilní telefon) a specializace všech expertů, kteří se na externí evaluaci budou podílet, a to včetně jednoznačného stanovení jejich **účasti na vyhodnocení** včetně jejich plánovaných rolí **při evaluační misi** a při **vypracování evaluačních zpráv**;
- **Strukturované životopisy expertů** tvořících evaluační tým, s uvedením konkrétních údajů ke vzdělání, odbornosti a zkušenostem relevantním pro toto vyhodnocení;
- **Čestné prohlášení o splnění kvalifikačních předpokladů evaluačního týmu** (viz výčet předpokladů níže) podepsané autorizovaným zástupcem předkladatele nebo všemi členy evaluačního týmu; před podpisem smlouvy musí být předkladatel schopen jejich splnění prokázat pomocí dokumentů/potvrzení; v případě zahraničního evaluačního týmu lze prokázat jejich splnění obdobným zahraničním vzděláním a praxí;
- **Čestné prohlášení o nezávislosti** podepsané všemi členy evaluačního týmu (viz příloha). Všechny fyzické osoby tvořící evaluační tým musí splňovat všechny níže uvedené **podmínky nezávislosti současně a jednoznačně** a musí **podepsat čestné prohlášení o nezávislosti**.

- **Nabídkovou cenu uvedenou bez i včetně DPH** (resp. u neplátců DPH uvedenou jako jediná cena opatřená prohlášením předkladatele o tom, že není plátcem DPH). Zadavatel předpokládá hodnotu zakázky v **orientačním rozmezí 430 000 – 460 000 Kč bez DPH**,⁸
- Závazně vyplněnou **tabulku výpočtu nákladů na evaluaci** (viz příloha). Diety (stravné) v tabulce, rozpočtované na osobu a počet dnů v zahraničí, musí odpovídat příslušným českým předpisům. Dovolujeme si upozornit předkladatele, že MZV v roli zadavatele bude před proplacením odměny požadovat doložení rozsahu realizace podle jednotlivých položek schváleného nabídkového rozpočtu. V odůvodněných případech a po předchozím odsouhlasení ze strany zadavatele je možné provést přesun mezi položkami do výše max. 10 % celkového rozpočtu a to při dodržení celkové nabídkové ceny. Bude-li celkové čerpání ve skutečnosti nižší než rozpočtované v nabídce předložené do výběrového řízení, zadavatel o tento rozdíl sníží konečnou odměnu oproti nabídkové ceně vítězného předkladatele; budou-li náklady ve skutečnosti vyšší než rozpočtované v nabídce, nebudou tyto náklady zadavatelem proplaceny.
- **Výpis z obchodního rejstříku**, případně **Výpis z živnostenského rejstříku**, pokud je v něm subjekt předkládající nabídku zapsán, či výpis z jiné obdobné evidence, pokud je v ní zapsán, případně další dokument, kterým předkladatel prokáže svoji odbornost, resp. svůj právní status a zaměření. Výpis bude doložen v prosté kopii, přičemž nesmí být starší než 90 dnů.
- **Čestné prohlášení předkladatele o pravdivosti** (viz příloha)

Kvalifikační předpoklady expertů evaluačního týmu

- Ukončené **vysokoškolské vzdělání** - u všech expertních členů evaluačního týmu;
- Minimálně **4 roky pracovních zkušeností** dle výše uvedeného požadovaného zaměření - u všech expertních členů evaluačního týmu s výjimkou juniorních;
- Dokončená **participace na alespoň jedné evaluaci** (ve smyslu komplexního vyhodnocení výsledků) projektu, programu či podobné intervence – u všech expertních členů evaluačního týmu s výjimkou juniorních;
- Absolvované alespoň jedno školení nebo vysokoškolský předmět **k evaluaci, nebo k řízení projektového/programového cyklu** (project cycle management), nebo k **řízení orientovanému na výsledky** (results-based management); nebo realizovaná **evaluace v rámci diplomové nebo disertační práce** v průběhu VŠ studia, která byla úspěšně obhájena a kladně hodnocena – u všech expertních členů evaluačního týmu s výjimkou juniorních;
- Znalost **anglického a/nebo místního jazyka** u všech členů evaluačního týmu, kteří se budou **účastnit mise do Bosny a Hercegoviny**. Účastník doloží znalost cizího jazyka certifikátem o složení jazykové zkoušky minimálně na úrovni B1 nebo čestným prohlášením účastníka, že příslušný člen evaluačního týmu ovládá požadovaný jazyk na komunikativní úrovni. V případě čestného prohlášení je zadavatel oprávněn před uzavřením smlouvy úroveň jazykových znalostí členů týmu ověřit.
- Kvalifikační předpoklady lze také doložit prostřednictvím **referencí právnické osoby**, která nabídku předkládá nebo **referencí fyzických osob**, které budou realizovat předmět plnění.

Podmínky nezávislosti členů evaluačního týmu

---

⁸ Tato zakázka je zadávána ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů v režimu **veřejné zakázky malého rozsahu s předpokládanou hodnotou do 500 tis. Kč bez DPH**. Očekávaným rozmezím zadavatel nedefinuje striktně minimální ani maximální cenu. Nabídková cena musí zahrnovat všechny náklady evaluačního týmu, tj. např. čas strávený prací v kanceláři (analýza dokumentů, psaní zpráv, zapracování připomínek), náklady na evaluační misi do partnerské země (odměna členům týmu, letenky, místní doprava, ubytování, stravné, tlumočení, telefonní hovory), odměnu členům týmu za čas strávený závěrečnou prezentací, apod.

- Žádný z členů evaluačního týmu se nepodílel na přípravě, výběru či realizaci hodnocených projektů v jakékoli fázi. Nepodílel se ani na přípravě projektových návrhů, které s hodnocenými projekty soutěžily ve výběrovém řízení.
- Žádný z členů evaluačního týmu není zaměstnancem ani externím spolupracovníkem gestora, ani jím nebyl v období přípravy a realizace hodnocených projektů; žádný z členů evaluačního týmu nepůsobí jako zaměstnanec či externí spolupracovník realizátorů projektů, ani tak nepůsobil v období přípravy a realizace hodnocených projektů.
- Žádný z členů evaluačního týmu se kromě výše definovaných podmínek nepodílel na realizaci projektů zahraniční rozvojové spolupráce ČR v zemi hodnocených projektů (Bosna a Hercegovina) v roce předcházejícím evaluaci, v roce dané evaluace, ani se na nich nebude v dané zemi podílet v roce následujícím.

Hodnotící kritéria (0-100 bodů celkem)

Za hodnotící kritérium stanovil zadavatel **ekonomickou výhodnost nabídky**.

Jednotlivá dílčí hodnotící kritéria byla stanovena následujícím způsobem:

1. Nejnižší nabídková cena (porovnávány jsou ceny nabídek bez DPH): 0-40 bodů

Nabídka s nejnižší nabídkovou cenou obdrží 40 bodů. Ostatním nabídkám budou přiřazeny body dle vzorce: /hodnota nejnižší nabídkové ceny/ x /40 bodů/ : /hodnotou nabídkové ceny daného účastníka/ = /počet bodů pro nabídku daného účastníka/.

2. Odborná kvalita, konkrétnost zpracování a proveditelnost předložené metodologie evaluace, vč. harmonogramu a postupu prací a rozdělení úkolů v evaluačním týmu: 0-30 bodů

Maximum bodů náleží takové metodologii, která stanoví jak teoretický rámec navržených metod a jejich limitů, tak konkrétně rozpracuje kombinaci evaluačních kritérií OECD/DAC a navržených metod – zpravidla do podoby evaluačních otázek, způsobu zjišťování a triangulace údajů, apod. Očekává se striktní dodržování osnovy evaluační zprávy a logické propojení zjištění, závěrů a doporučení se stanovenými, konkrétními a realistickými evaluačními otázkami.

Dále optimální metodologie stanoví též harmonogram prací, vč. přibližného programu mise do cílové země, a rozdělení úkolů a kompetencí mezi jednotlivé členy evaluačního týmu; přičemž tyto postupy jsou navrženy realisticky. Zadavatel uvítá, pokud se evaluace bude opírat o **Formální standardy provádění evaluací České evaluační společnosti**. Důraz bude kladen na **odbornou kvalitu, konkrétnost zpracování a proveditelnost předložené metodologie evaluace**.

3. Míra odbornosti a předchozích zkušeností evaluačního týmu v hodnocení rozvojových intervencí v rozvojových nebo transformujících se zemích: 0-20 bodů

Maximum bodů náleží evaluačnímu týmu, jehož členové dohromady disponují dostatečnou odborností v tématice evaluací rozvojových projektů a oblastech souvisejících s hodnocenými projekty. Odbornost je zde chápána jako kombinace teoretického vzdělání a pracovních zkušeností. Má-li tým předkladatele odbornost v příbuzných oblastech, obdrží nabídka část bodů dle hloubky, šíře a přenositelnosti znalostí. Kritérium odbornosti a předchozích zkušeností evaluačního týmu v sektorové tematice bude hodnoceno na základě předložené nabídkové dokumentace. Začlenění **experta v oblasti fytoosanitární politiky**, zejména oblasti kontroly sadebního materiálu je výhodou.

4. Rozsah předchozích zkušeností členů týmu z rozvojových nebo transformujících se zemí, zejména z východní a jihovýchodní Evropy, a zkušeností členů týmu v oblasti rozvojové spolupráce: 0-10 bodů

Maximum bodů náleží evaluačnímu týmu, jehož členové dohromady mohou prokazatelně nabídnout rozsáhlé zkušenosti v oblasti mezinárodní spolupráce, zejména v oblasti rozvojové spolupráce či širších

programů pomoci, práce v koncepční či výzkumné rovině ZRS a to jak z pracovního, výzkumného nebo podobného pobytu v rozvojových nebo transformujících se zemí, včetně některé ze zemí východní a jihovýchodní Evropy; tak z rozvojové spolupráce jako činnosti a součásti zahraniční politiky. Zkušenost přímo z Bosny a Hercegoviny je výhodou.

Kritéria č. 2, 3 a č. 4 budou hodnocena na základě předložené nabídkové dokumentace.

U 2. – 4. dílčího hodnotícího kritéria nemusí žádná nabídka dosáhnout nejvyššího počtu bodů. Body přisuzuje odborná hodnotící komise.

Ekonomicky nejvýhodnější nabídku podá účastník, který získal nejvíce bodů v součtu všech kritérií a splní všechny další požadavky stanovené zadavatelem v zadávacích podmínkách.

Vyhodnocení nabídek

Nabídky obdržené zadavatelem ve stanoveném termínu budou otevřeny pověřenou **komisí pro otevírání obálek s nabídkami**, která je zkontroluje po formální stránce z hlediska požadavků stanovených ve vyhlášeném výběrovém řízení. Vyhovující nabídky budou předány **hodnotící komisí**, která je posoudí a na základě **hodnotících kritérií** vybere nejvhodnější nabídku ve smyslu platného Statutu a jednacího řádu hodnotící komise pro výběr projektů předložených v rámci výběrových řízení MZV ČR pro oblast zahraniční rozvojové spolupráce a humanitární pomoci.

Po rozhodnutí a schválení výběru nejvhodnější nabídky odešle zadavatel (MZV) všem dotčeným účastníkům nejpozději do 5 pracovních dnů oznámení o výběru nejvhodnější nabídky.

Příkazní smlouva

S vítězným evaluačním týmem uzavře zadavatel příkazní smlouvu o vyhodnocení projektů ZRS ČR v Bosně a Hercegovině, a to v souladu s ustanovením § 1724, odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Součástí smlouvy je prohlášení obou smluvních stran, že skutečnosti uvedené ve smlouvě a jejich případných následných dodatcích nepovažují za obchodní tajemství ve smyslu ust. § 504 zák. č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, a udělují svolení k jejich zpřístupnění zejména ve smyslu zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, a k jejich zveřejnění bez jakýchkoliv dalších podmínek. Povinnou přílohou příkazní smlouvy je seznam povinných náležitostí evaluační zakázky.

Závěrečné ustanovení

MZV ČR nevrací nabídky projektů, které byly přijaty v rámci tohoto vyhlášení s výjimkou těch nabídek, které byly podány po uplynutí lhůty pro podání nabídek. MZV ČR si jako zadavatel výslovně vyhrazuje právo uveřejněné podmínky výběrového řízení kdykoliv změnit nebo toto výběrové řízení zrušit bez udání důvodů⁹.

Přílohy:

Vzor čestného prohlášení o nezávislosti členů evaluačního týmu (povinná součást nabídky)

Vzor čestného prohlášení o pravdivosti uvedených údajů (povinná součást nabídky)

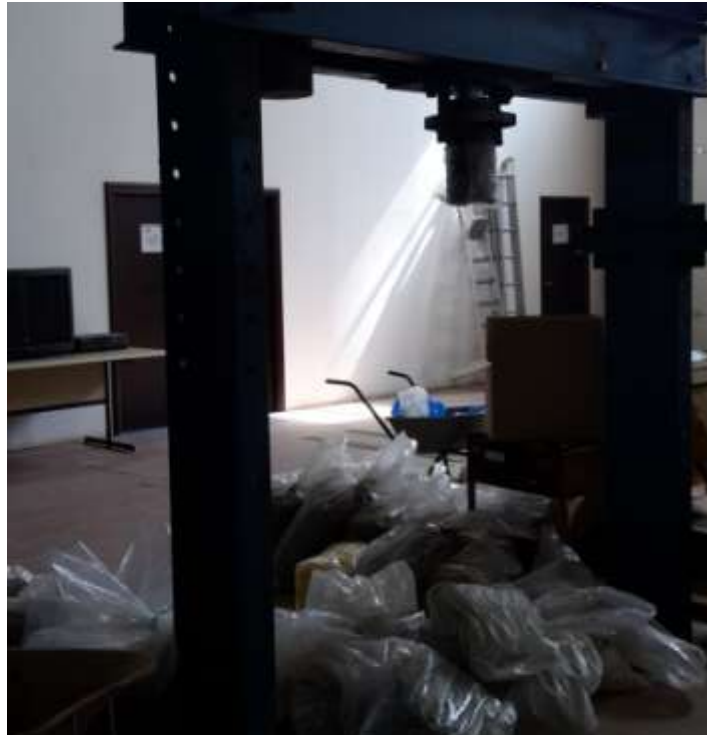
⁹ Viz zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (Oddíl 6. - Veřejná soutěž o nejvhodnější nabídku)

Vzor tabulky nákladů na evaluaci pro výpočet nabídkové ceny (povinná součást nabídky)

Závazná osnova vstupní evaluační zprávy ZRS ČR

Závazná osnova závěrečné evaluační zprávy ZRS ČR

PŘÍLOHA 12 - VÝBĚR FOTOGRAFIÍ

Projekt 1 – Zkušební laboratoř IUGERS

Projekt 3 – IMBiH Laboratoř času a frekvence

Projekt 4 – školka Simić Agroline Modriča

PŘÍLOHA 13 - PREZENTACE VÝSLEDKŮ EVALUACE Z DEBRIEFINGU

Doloženo elektronicky.

PŘÍLOHA 14 – TABULKA VYPOŘÁDÁNÍ PŘIPOMÍNEK REFRENČNÍ SKUPINY

Číslo	Autor	Odkaz	Obsah připomínky	Vypořádání
1	MZV ČR	Obecně	opravit terminologii hodnocení a v hodnocení být jednoznačnější	Doplněno a upřesněno.
2	MZV ČR, ČES	Kapitoly 2.3, 4.2, 4.3	nezaměňovat efektivitu (hospodárnost) a efektivnost (účelnost)	Opraveno.
3	MZV ČR, ČES	Shrnutí, Kapitola 5, Doporučení	adresněji formulovat doporučení	Zpracováno.
4	MZV ČR, ČES	Obecně	používat termín zahraniční rozvojová spolupráce (ZRS) nebo „rozvojová spolupráce“, nikoliv „rozvojová pomoc“	Opraveno.
5	MZV ČR, ČES	Obecně	provést zkrácení a celkovou korekturu textu (formáty, fonty, překlepy)	Text zprávy zkrácen na 25 stránek a opraven.
6	ZÚ Sarajevo	Doporučení č. 14	doporučení týkající se: synergie jednotlivých projektů ZRSČR v tomto sektoru (např. IMBIH a BAS)	Zpracováno.
7	ZÚ Sarajevo	Doporučení č. 5	doporučení týkající se: zvyšování povědomí obecně, tj. PR projektů směrem k odborné i široké veřejnosti - ačkoliv většina projektů zní pro běžné občany velmi nepřehledně a vyvolává dojem, že se jich netýká, lze projekt propagovat "jednoduchým" praktickým způsobem - jak ovlivní kvalitu života jednotlivců	Zpracováno.
8	ZÚ Sarajevo	Doporučení č. 7	doporučení týkající se: větší spolupráce státní/soukromé a akademické sféry	Zpracováno.
9	ZÚ Sarajevo	Doporučení č. 9.	doporučení týkající se: následné využití této závěrečné zprávy k posílení politického tlaku na změnu legislativ/vymahatelnost existujících předpisů (projekt 1) - legislativní změny jsou největším problémem všech projektů - je třeba důkladně zvážit při formulaci připravenost a kapacitu místního partnera se do lobbyingu zapojit a tuto část do projektu dostatečně reflektovat	Zpracováno.
10	ČES	Kapitola 4.4	Přípravu podmínek, zvýšení kapacit ani	Dopady projektů upřesněny.

		Dopady Příloha 3	vybudování systému nelze považovat za dopad, spíše jde o bezprostřední efekt (úroveň výsledků mezi výstupy a cíli). Doporučuji proto hodnocení dopadů (bezpečnost, export apod.) upravit, protože současné vysoké hodnocení neodpovídá realitě. Alternativou je přeformulovat text a hodnotit pouze pravděpodobnost dosažení potenciálních dopadů. V přílohách bohužel nejsou logické rámce projektů 2-3. Měly by být doplněny, aby bylo možné posoudit naplnění plánovaných výsledků u všech projektů.	• Zbývající logické rámce doplněny.
11	ČES	Shrnutí, Kapitola 5 Doporučení	Doporučení jsou formulována poměrně obecně a některá jsou spíše konstatováním závěrů než konkrétním úkolem k řešení. Například otázky flexibility by bylo potřeba řešit na úrovni systému financování a ne až na úrovni implementace projektu – měla by proto být navržena buď konkrétní úprava metodik ČRA (např. contingency plan / rezerva rozpočtu, fixace zásadních výstupů ale vyšší flexibilita na úrovni aktivit, apod.) nebo navržena legislativní změna pro umožnění víceletých projektů pro relevantní finanční mechanismy, případně možnost přímého výběru realizátora ve veřejných zakázkách v případě, že je nezbytná předchozí znalost prostředí nebo konkrétní specializace. Doporučení by bylo vhodné přeformulovat, aby bylo možné je realizovat a hodnotit jejich naplnění. Částečné úpravy jsou navrženy v příloze.	• Zapracováno. • Doporučení č. 3 konkretizováno.
12	ČES	Doporučení č. 6	V Kapitole 6.1 navrhuji odstranit doporučení 6 - jednak není uvedeno ve shrnutí (ani zdůvodněno pod tabulkou) a jednak si myslím, že místní odborné komise (které mají fungovat po ukončení projektu) by měly být hrazeny z místních zdrojů a ne z rozvojových projektů. Projekty mohou nicméně "apelovat" na zajištění potřebné podpory. Chybí zdůvodnění posledního doporučení (v revidované verzi č 11).	• Zapracováno.
13	ČES	Kapitola 4	Text v kapitolách 4 (Zjištění) a 5 (Závěry) se částečně duplikuje. Nejdříve by měly být uvedeny výsledky průzkumů (viz např. údaje z příloh 6 a 8, na které by bylo dobré v textu odkázat) a ty by měly být v následující kapitole vyhodnoceny ve formě hlavních závěrů, na které by měla navázat doporučení. Osnova umožňuje obě kapitoly v odůvodněných případech spojit. Doporučuji tyto kapitoly přeformulovat a zkrátit.	• V kapitole 4 byly doplněny výsledky a odkazy na analýzu výsledků v příloze 8. • Kapitoly 4 a 5 byly sloučeny do jedné kapitoly, aby nedocházelo k duplikaci textu a zbytečné délce textu.

14	ČES	Příloha 10	Současně by bylo vhodné doplnit (alespoň v příloze) hlavní závěry průzkumu Royal HaskoningDHV, který text zprávy zmiňuje (v prostudovaných dokumentech související zpráva uvedena není).	• Doplněno.
15	ČES	Příloha 1	Shrnutí v anglickém jazyce by mělo být aktualizováno podle finální české verze.	• Aktualizováno.
16	ČES	Příloha 3	Rekonstrukce projektové logiky v příloze 3 není zcela korektní. Podpora aplikace zásad je spíše předpoklad (nebo cíl na úrovni státní správy), záměrem by mělo být odstranění překážek. Cílem na úrovni laboratoří by měla asi být v daném kontextu akreditace; příprava na akreditaci je buď aktivita (byla-li zahrnuta ve školeních) nebo výstup – připravenost laboratoře. Výstupem není vyškolení zástupců, ale vyškolení zástupci.	• Rekonstrukce projektové logiky byla opravena.
17	ČES	Obecně	Před odevzdáním finální verze zprávy je nezbytná jazyková korektura (minimálně pomocí kontroly pravopisu Word).	• Jazyková korektura provedena.
18	ČES	Obecně	Současně by měly být vysvětleny všechny zkratky při prvním použití v textu a aktualizován jejich seznam (včetně zkratk z anglického shrnutí či příloh).	• Doplněno.
19	ČES	Obecně	Sjednoceny musí být použité fonty (v předložené pracovní verzi jde o kombinaci Calibri, Cambria a Times New Roman) i jejich velikost (v textu byla kombinována velikost 10 a 11, opraveno). U tabulek by nicméně bylo možné použít velikost 10 ve prospěch úspory místa.	• Opraveno.
20	ČES	Obecně	Doporučuji také upravit systém mezer (zejména v tabulkách, většinu z nich jsem přeformátoval). Automatické mezery nebo mezery s představeními 6 a 10 bodů, při násobcích výšky řádku, zbytečně prodlužují text a zhoršují jeho plynulost.	• Opraveno.
21	ČES	Obecně	Navrhuji sjednotit používání dat u strategických dokumentů (příklad 2014-2017).	• Opraveno.
22	ČES	Obecně	Neměl by být používán termín „udržitelnost projektů“, ale „udržitelnost výsledků“.	• Doplněno.
23	ČES	Obecně	Doporučuji neskloňovat zkratky organizací (např. IMBiH).	• Opraveno.

24	ZÚ	Doporučení č. 1	Tato část doporučení není v současných podmínkách BaH splnitelná ze strany ČR ani celostátních institucí v BaH.	• Upřesněno.
25	ČRA	Obecně	Poznámky k celkovému kontextu hodnocených projektů promítnuty v komentářích k hlavní zprávě v režimu změn.	• Zapracováno.
25	ÚNMZ	Obecně	Faktografické informace o projektech 1 a 2	• Opraveno.
26	ÚNMZ	Kapitola 2.3 - str. 2-3	Komentář k hodnocení logické stavbě projektu	• Upřesněno.
27	ÚNMZ	Kapitola 2.4 – str. 3	Komentář k hodnocení předpokladů a rizik intervence	• Doplněno.
28	ÚNMZ	Kapitola 4.1.2 – str. 7-8	Komentář k hodnocení relevance projektu	• Doplněno a upraveno.
29	ÚNMZ	Kapitola 4.2.1 – str. 10	Komentář k hodnocení efektivity projektu 1	• Odstraněno.
30	ÚNMZ	Příloha 8 – str. 79	Komentář k analýze výsledků hodnocení	• Opraveno.
31	ÚNMZ	Shrnutí	Komentář k hodnocení efektivitě	• Upraveno
32	ÚNMZ	Kapitola 2.3 – str. 3	Komentář k hodnocení logického rámce projektu 1.	• Upřesněno.
33	ÚNMZ	Kapitoly 4.1.1, 4.2.1 – str. 8, 10	Komentář k hodnocení relevance, efektivita	• Upřesněno.
34	ÚNMZ	Příloha 8 – str. 77	Komentář k hodnocení EUROCODŮ	• Opraveno.
35	ČES	Shrnutí – str. iv	Komentář k hodnocení dopadů	• Opraveno.
36	ČES	Tabulka doporučení	Upřesnění hlavních adresátů	• Opraveno.
37	ČES	Kapitola 4.3.3 – str. 13	Komentář k hodnocení efektivity	• Upřesněno.
38	ČES	Kapitola 4.4.1 – str. 13-15	Komentář k upřesnění hodnocení v daném indikátoru	• Upřesněno.
39	ČES	Kapitola 4.8 – str.	Komentář k textu a tabulce rámci pro cíle učení	• Odstraněno.
40	ČES	Příloha 3 – logický	Komentář k rekonstrukci logického rámce	• Rekonstrukce byla opravena.

		rámec projektu 1	projektu 1	
41	ČES	Příloha 3, Kapitola 2.3	Komentář k logickému rámci projektu 3 a 4	Hodnocení logického rámce doplněno.
42	ČES	Příloha 8	Otázka anonymity respondentů.	Respondenti byli v kapitole 8 anonymizováni.
43	CES	Příloha 5 a 6	Otázka anonymity respondentů	Kapitoly nebudou součástí zprávy publikované na webu pro veřejnost.

PŘÍLOHA 15 – CHECKLIST POVINNÝCH NÁLEŽITOSTÍ EVALUAČNÍ ZAKÁZKY

Všeobecné podmínky	Splněno	Kdy	Poznámka
Použití min. tří evaluačních metod	Splněno	14.11.2018	
Realizace mise v partnerské zemi	Splněno	2.-13.7.2018	
Zahajovací a závěrečný briefing na misi	Splněno	2. a 13.7. 2018	
Řádné vyúčtování	Bude doplněno		
Vypořádání připomínek	Splněno	14.11.2018	
Závěrečná prezentace na MZV	Splněno	21.11.2018	
Dokumenty	Splněno	Kdy	Poznámka
Vstupní zpráva se strukturou dle povinné osnovy	Splněno	23.6.2018	
Přílohy vstupní evaluační zprávy dle povinné osnovy	Splněno	Kdy	Poznámka
Seznam a vysvětlení použitých zkratk	Splněno	14.11.2018	
Seznam prostudovaných dokumentů, příp. též dřívějších evaluačních zpráv v dané tématice a odborné literatury, relevantní internetové odkazy	Splněno	14.11.2018	
Seznam interview (přehled klíčových respondentů) a skupinových diskusí (fokusních skupin) v ČR, při dodržení pravidel ochrany osobních dat	Splněno	14.11.2018	
Navržený harmonogram mise do partnerské země včetně plánu setkání, rozhovorů, fokusních skupin, pozorování, odborných měření, dotazníkových šetření, apod.	Splněno	14.11.2018	
Navržené dotazníky, okruhy pokládaných otázek (případně evaluační matice)	Splněno	14.11.2018	
Závěrečná evaluační zpráva se strukturou dle povinné osnovy a s přílohami:	Splněno	14.11.2018	

Identifikační formulář Zodpovězení evaluačních otázek Zohlednění kritérií DAC Stupnice míry naplnění evaluačních kritérií Zohlednění průřezových principů Provázanost zjištění, závěrů a doporučení Adresnost doporučení Soulad se standardy ČES Rozsah textu zprávy maximálně 25 stran A4 (bez příloh) Korektnost překladu do anglického/českého jazyka			
Povinné přílohy závěrečné evaluační zprávy dle povinné osnovy	Splněno	Kdy	Poznámka
Shrnutí zprávy v anglickém jazyce v případě české nebo slovenské verze zprávy nebo v českém jazyce v případě anglické verze zprávy (se shodným obsahem a strukturou jako shrnutí v textu zprávy)	Splněno	14.11.2018	
Seznam a vysvětlení použitých zkratk	Splněno	14.11.2018	
Schéma intervenční logiky hodnocené intervence (v případě potřeby rekonstruované)	Splněno	14.11.2018	
Seznam prostudovaných dokumentů, příp. též dřívějších evaluačních zpráv v dané tématice a odborné literatury, relevantní internetové odkazy	Splněno	14.11.2018	
Seznam interview (přehled klíčových respondentů) a skupinových diskusí (fokusních skupin), při dodržení pravidel ochrany osobních dat	Splněno	14.11.2018	
Využití dotazníky, okruhy pokládaných otázek	Splněno	14.11.2018	

Analýzy výsledků průzkumů, dotazníkových šetření, faktická zjištění	Splněno	14.11.2018	
Shrnutí zásadních výsledků rozhovorů a fokusních skupin s klíčovými respondenty (nejsou-li v textu), při dodržení pravidel ochrany osobních dat	Splněno	14.11.2018	
Vyhodnocení jednotlivých průřezových principů dle nástrojů certifikované metodiky evaluace průřezových principů ZRS ČR	Splněno	14.11.2018	
Zadávací podmínky (Terms of Reference)	Splněno	14.11.2018	
Tabulka vypořádání (zásadních) připomínek referenční skupiny a dalších zapojených aktérů	Splněno	14.11.2018	
Přehled připomínek vzešlých z diskuse při závěrečné prezentaci a jejich vypořádání ze strany evaluačního týmu (v případě potřeby)	Splněno	14.11.2018	
Checklist povinných náležitostí evaluační zakázky	Splněno	14.11.2018	
Doporučené přílohy závěrečné evaluační zprávy dle povinné osnovy	Splněno	14.11.2018	
Rozsáhlejší tabulky a grafy (krátké je naopak vhodné vložit do textu hlavní části)	Není relevantní		
Výběr fotografií	Splněno	14.11.2018	
Citace stanovisek zainteresovaných stran (zejména cílových skupin), případové studie	Splněno	14.11.2018	
Doplňující informace k evaluačním metodikám sběru dat a analýz, případně k evaluačnímu týmu	Není relevantní		
Doplňující informace ke zjištěním a závěrům evaluace	Splněno	14.11.2018	
Prezentace výsledků evaluace (z debriefingu či závěrečné prezentace na MZV)	Bude doplněno	21.11.2018	

